JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Zaturdag 4 November.** **N°. 88.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met dermloer herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BATAVIA, *den* 28 *October* 1854. [N°. 4].

(*Staatsblad No.* 85.).

Gelet op het besluit van 18 September 1853 no. 4, bij artikel 2 van hetwelk aan den Minister van Kolonien is voorgesteld om aan den Koning in overweging te geven, — na raadpleging van de commissie voor de zaken van de Protestantsche kerk in Nederlandsch Oost- en West-Indie te 's Gravenhage, in welke ook het Evangelisch Luthersche kerkgenootschap wordt vertegenwoordigd, — goed te keuren de vereeniging der Protestantsche gemeente van Batavia en der Evangelische-Luthersche gemeente aldaar, onder de bepalingen, voorkomende in het overgelegd project van eene acte van dusdanige vereeniging, van 1 Junij 1853 door de kerkeraden van beide gemeenten onderteekend;

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien van 24 Augustus 1854 lett. A. no. 25/746;

Te kennen gevende, enz.

Nog gelet op staatsblad 1844 no. 34 en 1849 no. 58, en op het besluit van 2 Augustus 1850 no. 1;

Is goedgevonden en verstaan:

Aanteekening te houden:

1°. van de ontvangst van een afschrift van het Koninklijk besluit van 19 Augustus 1854 no. 74, luidende als volgt:

Wij WILLEM III, *bij de Gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz. enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 17 den Augustus 1854, lett. A no. 9.

Gezien de daarbij overgelegde stukken, als;

a. eenen brief van Onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, dd. 18 September 1853 no. 571/4, waarbij, onder meerdere stukken, is gevoegd eene project-acte van vereeniging der Protestantsche gemeente van Batavia en der Evangelisch-Luthersche gemeente aldaar; — en welke project-acte op den 1sten Junij 1853 door de kerkeraden der beide opgemelde gemeenten is onderteekend.

b. eenen brief van Onzen Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz., dd. 14 Februarij 1854 no. 9.

c. eenen brief van de commissie tot de zaken der Protestantsche kerken in Nederlandsch Oost- en West-Indie, dd. 4 Februarij 1854

d. brieven van den Minister en de commissie, sub letter c genoemd, dd. 4 en 6 Julij 1854 no. 32.

Gezien de Koninklijke besluiten van den 11den December 1835 no. 88, 28 October 1840 no. 57 en 3 Augustus 1849 no. 61.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Wij keuren goed, de vereeniging der Protestantsche gemeente van Batavia en der Evangelisch-Luthersche gemeente aldaar, onder de bepalingen, voorkomende in het project eener acte van die vereeniging, op den 1sten Julij 1853, door de kerkeraden der beide gemeenten onderteekend, en van welk stuk een geauthentiseerd afschrift aan dit besluit wordt gehecht.

Art. 2. In verband met het slotartikel van de in art. 1 vermelde project-acte wordt tot Luthersche predikant bij de vereenigde Evangelische gemeente te Batavia benoemd, enz.

Art. 3. De bij art. 2 benoemde Luthersche predikant is, in overeenstemming met art. 6 van Ons besluit van den 3den Augustus 1849 no. 64, bestemd om, behoudens zijne plaatsing te Batavia, te vervullen de eerste vacature, welke zal ontstaan in het voor Oost-Indie bij dat besluit aangewezen twintigtal predikanten.

In verband hiermede wordt bepaald dat, enz.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst.

's Gravenhage, den 19den Augustus 1854,

(Get.) WILLEM.

De Minister van Kolonien,
(Get.) Chs. F. PAHUD.

Accordeert, enz.

2°. Van den inhoud van het daarbij genoemd project eener acte van vereeniging der Protestantsche gemeente van Batavia en der Evangelisch-Luthersche gemeente aldaar;

luidende als volgt:

Art. 1. *Benaming en Godsdienstleer der Vereenigde Gemeente.*

De Godsdienstleer der tot eene Evangelische of Protestantsche kerk vereenigde gemeente is die van het Evangelie, overeenkomstig met het grondbeginsel van het Protestantismus.

Zullende mitsdien daarbij in acht genomen worden:

1°. Dat de leden der respective gemeenten bij deze vereeniging hunne geloofsbelijdenis niet behoeven op te geven of te verlaten, meer aan deze getrouw kunnen blijven.

2°. Dat door genoemde vereeniging, de leden der verschillende genootschappen, hunnen sectenaam afleggende, zich vereenigen tot eene Evangelische gemeente.

Art. II. Godsdienstige Instellingen en Gebruiken.

1°. De bediening van den H. Doop geschiedt door de predikanten, zonder onderscheid en zonder eenige acht te slaan, of de ouders tot de Hervormde, Luthersche of eenige andere Protestantsche gemeente behoorden.

De huis-doop zal, als uitzondering op den gewonen regel, kunnen toegediend worden.

Het Heilige Avondmaal zal gemeenschappelijk aan ééne tafel gevierd worden, zoo als zulks met de oorspronkelijke Evangelische instellingen en den aard dezer plegtigheid overeenkomt, en zal tevens ten huize van hen, die in de onmogelijkheid verkeeren de openbare eeredienst bij te wonen, mogen worden bediend.

De thans gebruikt wordende Bijbel en Psalm-berijming zullen in gebruik blijven.

Voorloopig zullen de Evangelische en Evangelisch-Luthersche gezangen, onder den titel van eerste en tweede bundel gezangen, gebruikt worden, terwijl de kerkeraad der Evangelische gemeente in het vervaardigen van een gemeenschappelijken bundel, dadelijk, door het benoemen eener commissie, zal voorzien.

Art. III. De Kerkelijke Fondsen en Inkomsten.

1°. Bij deze vereeniging zullen de kerke- en armenkassen der beide gemeenten bijeengevoegd worden, zoodat er slechts ééne kerk- en ééne armenkas bestaan zal. Aangezien echter bij de Evangelisch-Luthersche gemeente geene afzonderlijke kerke- en armenfondsen bestaan, maar de armen worden bedeeld uit het gezamenlijke kerke- en armenfonds, zoo zal, alvorens tot de vorenbedoelde bijeenvoeging overtegaan, ten behoeve der diaconie-kas van de Evangelische gemeente, uit gemeld kerke- en armenfonds der Evangelisch-Luthersche gemeente afgezonderd worden een kapitaal, welks interest, tegen 5 pCt. berekend, voldoende zal zijn om de thans bedeelde Evangelisch-Luthersche gemeenteleden, zonder bezwaar voor evengemelde kas, op den voet als vroeger te blijven bedeelen.

2°. Van hetgeen elke gemeente inbrengt, hetzij vaste goederen, hetzij hypotheken, obligatiën, enz., zullen legale acten worden opgemaakt.

3°. Het eigendomsregt der Protestantsche en Evangelisch-Luthersche gemeenten op de beide kerkgebouwen, de Willemskerk en de Buitenkerk, zal op de Evangelische gemeente overgaan.

Art. IV. Van het Kerkelijk Bestuur.

1°. De Evangelische gemeente staat onder het algemeen toezigt van het Bestuur voor de Protestantsche kerken in Neêrlands Oost-Indie.

2°. De breede kerkeraad der Evangelische gemeente zal bestaan uit predikanten, ouderlingen en diakenen.

3°. Het collegie van ouderlingen en dat van diakenen der Evangelische gemeente zal, bij de eerste zamenstelling, voor één vierde bestaan uit leden van de Evangelisch-Luthersche gemeente.

4°. Er zal bij de Evangelische gemeente een collegie van drie kerkmeesters zijn, waarvan bij de eerste zamenstelling, minstens één uit de Protestantsche en één uit de Evangelisch-Luthersche gemeente zal genomen worden.

5°. De kerkeraad der Evangelische gemeente blijft in deselfde betrekking tot de commissie voor de zaken der Protestantsche kerken in Nederlandsch Oost- en West-Indie.

Slot-Artikel. Deze vereeniging tot eene Evangelische gemeente zal eerst dan in werking komen, wanneer een Evangelisch-Luthersche predikant voor de Evangelische gemeente van Batavia zal zijn benoemd.

BATAVIA, 1 *Junij* 1853.
De Kerkeraad der Evangelisch-Luthersche Gemeente van Batavia,
(Volgen de onderteekeningen.)

BATAVIA, 1 *Junij* 1853.
De Kerkeraad der Protestantsche Gemeente van Batavia,
(Volgen de onderteekeningen.)

Afschrift. enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Bij het Koninklijk besluit van 20 Mei 1854 no. 70, is de Oost-Indische ambtenaar *J. de Bunje*, laatst pakhuismeester bij het zout-hoofddedôt te Sumanap, met verlof in Nederland, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen.

Civiel Departement.

Goedgekeurd:

Dat door den Resident van Banda,

Bij de Sub-Commissie van Onderwijs Aldaar,

Is Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uithoofde van vertrek, de heer *J. W. J. Piper*, als lid.

Is Benoemd:

Tot lid, de heer *C. J. A. de Quay*.

Magtiging verleend:

Tot het uitreiken eener acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige praktijk in de Preanger, Regentschappen, aan den eervol ontslagen officier van gezondheid der 3 klasse *P. J. Frank*, — en om door hem de civiele geneeskundige dienst in die residentie te doen waarnemen.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail in November.

Het vertrek zal plaats vinden op den 12den. De sluiting der brievenpakketten aan het Postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch-Indië, China enz. daags voor het vertrek des avonds ten 8 ure.

b. De pakketten voor Banka, Palembang, en Riouw twee dagen voor het vertrek, des namiddags ten 1 ure.

Transport van Zout.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door de residenten van Batavia en van Soerabaija respectivelijk op den 6den en 20sten December aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, ten bureele van die hoofdambtenaren, in het openbaar zal worden uitbesteed het transport van zout van de hoofddepôt-pakhuizen te Sumanap en te Grissee naar de na te noemen pakhuizen, namelijk:

A. Uit de hoofddepôt-pakhuizen te Sumanap:

1036 (een duizend zes en dertig) koijangs naar Cheribon.
525 (vijf honderd vijf en twintig) » » Tagal.
478 (vier honderd acht en zeventig) » » Pekalongan.
2500 (twee duizend vijf honderd) » » Samarang.

B. Uit de hooddepôt-pakhuizen te Grissee:

350 (drie honderd en vijftig) koijangs naar Indramaijoe.

De kapitein, eerstaanwezend ingenieur te Tjilatjap, als daartoe gemagtigd, zal op Vrijdag den 15den December e. k., des voormiddags ten 9 ure, ten zijnen burele in het openbaar uitbesteden de levering van steenmaterialen, benoodigd voor de militaire werken der genie te Tjilatjap en onderhoorigheden.

Vendutien.

Op Maandag 6 November, Tegen 4 percent Vendusalaris, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*

Op Dingsdag 7 November, voor het sterfhuis van wijlen den inlandschen kommandant *Abdul Kadier Hakiem Waloe Oeloe*, op Kampong Ambon.

Op Woensdag 8 November. voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Donderdag 9 November, voor een huis op Pinto Ketjil, voor rekening des boedels van wijlen *Ong Kiatseeng*,

Op Vrijdag 10 November, voor het woonhuis van den heer *N. Coudray*, op het Molenvliet, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de boedelkamer te Soerabaya, *Yan Goean Kie.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 26 *October* — 2 *November* 1854.

HOTEL WILLEM II. *C. H. Riess*, van Sambas. — jufvrouw *J. C Schwartz*, van idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *A. J. Lansberg*, van Buitenzorg. — *C. Hooglandt*, van Amsterdam; — *J. Buijker*, van Sydney. — *P. A. Kleijnenberg*, van Port-Philip. — *J. C. Harten*, van Rotterdam. — *W. M. de Jongh*, van Nederland. — *P. A. E. Gout*, uit het hospitaal. — *J. Oelhoorn*, van Port-Adelaide, — *H. de Boer*, van Port-Philip. *J. Hollanders*, van Nederland. — *P. J. C. J. van Es*, van de reede. — *H. Fernhout*, van Australie. — *J. R. van Beest Holle*, vrn Samarang. — *J. van den Dungen*, van Nederland.

MARINE HOTEL. *J. J. Prange*, van, Amsterdam. — *A. B. K. Fieriks*, van idem. — *A. F. Sohngen*. van idem. — *S. J. Rotgans*, van idem. — *A. J. D. Plakkin* en echtgenoot, van idem, — *G. G. Broekhuis*, van Rotterdam. — *A. Gevers*, van idem. — *Muhlert en echtgenoot*. van idem. — *H. de Wijn en echtgenoot*, van Amsterdam. — *J. Bosstraeten en echtgenoot en dochter*, van idem. — *G. H. Clowting*, van Rotterdam. — *D. A. Zeijlstra*. van Amsterdam. — *G. C. F. van der Linde*, van idem. — *F. van Rossem* en familie, van Rotterdam. — *P. J. Feijnt*, van Amsterdam. — *C. C. Hansen*, van Rotterdam. — *D. J. G. Goudwijk*, van idem. — *J. E. Harthoorn en echtgenoot* van idem.

TWEE PIJLEN UIT ÉÉN KOKER. (*slot.*)

De langste slechtheid en liederlijkheid duurt echter maar korte jaren, gelijk de pijl verre afstanden in een oogenblik bereikt, en HUGO kwam ver in de zonde, voor dat hij ver in jaren kwam. Maar het was zijn verderf; onder plegtige trouwbelofte had hij een lief meisje, de dochter van een zijner pachters, uit haar huis weten te lokken, en daarna aan haar lot overgelaten. Men behoeft juist niet adelijk te wezen, om driftig te worden, en MARY RITSDALE's broeder gaf jonkheer HUGO, toen hij hem eens tegenkwam, zulk een portie zweepslagen, dat zijn adelijk gemoed ze moeijelijk verduwen kon. Evenwel, JOHN RITSDALE was sterk als een reus, en hoe de jonge burggraaf ook onder zijne zweep zich wrong en spartelde, hij liet hem niet los. Dien zelfden nacht werd de pachterszoon doodgeschoten, en gedurende het onderzoek naar dien verraderlijken moord verdween jonker HUGO uit het kasteel, om er nooit weer in te komen. Noch de burggraaf noch de burggravin hoorden ooit iets meer *van* hem, en slechts iets *over* hem, toen hij niet meer in leven was. Gedeeltelijk echter werden zij met de geschiedenis van hunnen zoon bekend; de pijl, dien zij afschoten, kaatste in hunne eigene harten terug, en wondde ze doodelijk.

Het werk des bloeds was op HUGO's hand, en de vloek des bloeds lag op zijne ziel. Hij had zich naar Londen begeven, waar hij onder de tallooze bevolking de meeste kans had om verborgen te blijven, en waar de eenzaamheid, die een moordenaar ten vloek verstrekt, hem minder te vreezen stond. Hij leefde er eenigen tijd van hetgeen hij aan geldswaarde meêgenomen had. Maar de angst vergunde hem niet, toen alles er dóór was, zelfs aan zijnen vader om onderstand te schrijven, en hij sleepte zijn ellendig aanwezen door verachtelijke middelen voort.

Bloed voor bloed! Er zijn beulen, die in geen soldij van eenig menschelijk geregtshof staan; door de hand van zulk eenen viel HUGO. Laat op een winteravond wandelden eens twee mannen te zamen in een der geringste voorsteden van Londen; zij hadden beiden gedronken, maar een hunner had bijzonder de hoogte gekregen. Zij geraakten over eene beuzeling in twist en weldra aan het vechten; een hunner kreeg een stoot op de borst, die hem op de straat deel vallen en de steenen met zijn bloed bemorsen. Het was zoo laat, dat er geen oploop kwam, en de man, die den stoot had toegebragt, sloop, ontsteld over hetgeen hij gedaan had, eene steeg in en verdween oogenblikkelijk. De bloedende man lag eene poos zonder gevoel, en zag, toen hij eindelijk de oogen opsloeg, eene vrouw, die, over zijn ligchaam gebogen, haren dunnen sjaal om zijn hoofd had gebonden, en zoo het bloed stelpte, dat uit eene breede, gapende wond, in den aanvang van het gevecht hem toegebragt, stroomde. Die armoedige dunne sjaal kon toch maar slecht door de schamel gekleede vrouw worden gemist, en ze stond in den kouden nachtwind te beven; maar o! er was iets, dat haar feller aandeed, toen de gekwetste man zijne oogen opende; want zij herkende hem maar al te wel! De ellendige HUGO had geene woonplaats; hij nam de toevlugt aan, die zij — het door hem verleide en schandelijk bedrogene meisje — hem bood. Maar hij behoefde die schamele wijkplaats niet lang; hij kwam van den hevigen stoot, die hem geveld had, niet op; want zijn gestel was te zeer ondermijnd. Weldra verpandde het arme schepsel, dat hem onder dak had genomen, haar laatste stuk — voor burggraaf HUGO's doodkist. Zij alleen treurde bij zijn graf.

Zoo is de vrouw, die gewoonlijk meer kwaad lijdt dan doet! die te argloos, te veel vertrouwend is, en daardoor al te vaak haar eigen verderf berokkent. Geen onregt kan hare liefderijke goedaardheid ten volle uitroeijen; — zelfs onteering, vernedering zijn daar magteloos toe.

Van het oogenblik af, dat zijn zoon het kasteel verliet en er geen twijfel meer aan zijne misdaad bestond, werd het leven den burggraaf tot een vloek. De trotsche vizioenen, die zoo strelend voor zijne oogen hadden gezweefd, waren nu allen verdwenen; de hoop en

JAVA HOTEL. *W. Haffertsma*, van Amsterdam. — *J. J. Oerter*, van idem. — *Joon*, van Socrabaja. — *C. Huseman*, van Amsterdam. — *A. J. Hanster*, van Madras. — *H. A. Fuijn*. van Ceijlon. — *G. Roijaards*, van Pasoeroean. — *R. J. Rijfken*, van Menado. — *H. A. W. van Reede*, van Rotterdam. — *E. Vanselow*, *G. Dennisson*. *E. F. Bonsser en Mei.*

Advertentiën.

Getrouwd:

K. F. W. KOELMAN

met

P. A. VARKEVISSER.

PASOEROEAN, 18 *October* 1854. (1685)

Getrouwd:

J. M. ROSSKOPF, van *Magelang*.

met

A. C. JANSEN.

AMSTERDAM, 7 *September* 1854. (1694)

Bevallen van een ZOON, Mevrouw *J. M. Cramerus*, geb. *van Son*.

BATAVIA, 30 *October* 1854. (1748)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *W. A. Wittenrood*, geliefde Echtgenoot van

H. L. VEENHUIJZEN,
1ste Luitenant der Infanterie.

MEESTER CORNELIS, 31 *October* 1854.

Eenige Kennisgeving. (1729)

Bevallen van eene DOCHTER de Echtgenoot van

(1711) J. H. M. VAN SLOOTEN.

BATAVIA, *den* 31 *October* 1854.

Bevallen van een ZOON, Mevrouw *H. de Groot, Bornemann.*

SAMARANG, 21 *October* 1854. (1692)

Heden overleed ons eenigst Kind *Philippe Louis.*

L. PERMIS.
(1693) S. PERMIS,
de Vicq de Cumptich.

OENARANG, 20 *October* 1854.

Heden den 18den October jl. overleed in den ouderdom van 41 jaren, mijn geliefde broeder *M. G. Rudolph.*

(1737) A. C. RUDOLPH.

TOELOONG AGONG, den 27sten *October* 1854.

VENDUTIE

op Maandag den 6 November 1854,

voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*, tegen 4 pCt. Vendu Salaris, van:

110 paren Spiegels in Vergulde Lijsten, 100 vaatjes puike Boter, 250 dozijn Bordeaux Wijn; en

Voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:

een partij BLADKOPER,

afkomstig van het Ned. schip *Jacatra*, kapt. *T. Buis.* (1709)

De Ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van

Maandag aanstaande

mede verkoopen: **IJZEREN LEDIKANTEN**, Een partij Bordeaux Wijn op fust, 2 kisten Fransch Speelgoed, Gezouten Vleesch in vaatjes van 20 ponden, zingende Kanarievogels, pas aangebragt per Borneo, Jattiehouten Balken en Planken,

en ten elf ure

Losse en Gezette Brillanten, Diamanten, Robijnen, enz.

(1749) A. VAN OMMEREN & Co.

Op de vendutie van Woensdag den 8 dezer zullen worden verkocht:

40 stuks fraaije Preanger Paarden.

(1742) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de vendutie van Woensdag den 8 dezer

zullen almede worden verkocht eene partij pas aangebragte provisiën per *Julia Claire*, bestaande uit hammen, gerookte ossentongen, saucijs de Bologne, gedroogde vruchten, amandelen, snippers, succade, macaronie, vermicellie, succade koek in trommels, pepermunt, anijsjes, pistaches, chocolade digtels, frambozen koekjes, gebrande amandelen, 120 fleschen gesorteerd desertwerk, enz.

(1743) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Vrijdag den 10 dezer, op Molenvliet,

zal mede worden verkocht:

eene melkgevende Koe met Kalf,

(Bengaalsch Ras). (1750)

VENDUTIE

op Maandag den 20 November e. k.,

voor het commissiehuis van *Louran & van Walcheren* à 4% vendusalaris,

van eene beduidende en zeer fraaije partij scharen, pennemessen, beitels, kurkentrekkers, halsterkettingen, dolk- en jagtmessen, hartsvangers, vleeschhouwers- en schoenmakersmessen, schoppen met houten handvatsels, houweelen, handzagen van verschillende grootte, geassorteerde patentschroeven, doozen met compleete stellen schrijnwerkersgereedschappen, patent nagels in verschillende dimensiën, keuken messen, bijlen, grendels, enz., enz., verder nog eene partij aalbessen genever, eau de Cologne, Havanah cigaren en andere koopmansgoederen. (1753)

Op een nader te bepalen dag,

In den loop dezer maand zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:

10 kisten fraai Speelgoed, bij kleine kavelingen zijnde zeer geschikt voor St. Nicolaas geschenken.

(1702) GEBR. ROSELJE & Co.

Op een nader te bepalen dag in den loop dezer Maand,

zullen voor rekening van belanghebbenden, zonder reserve publiek worden verkocht:

109 Rollen KARLDOEK.

(1747) GEBR. ROSELJE & Co.

Op een nader te bepalen dag

zullen voor een der pakhuizen van het Entrepôt publiek verkocht worden:

Zeilen, Masten, Spieren, Touwwerk, Ankers, enz., afkomstig van het Ned. schip Alexander Wester.

(1727) P. LANDBERG & ZOON.

De ondergeteekende heeft wederom ontvangen:

Twee Oblique Driesnarige Pianino's,

uit de Koninklijke fabriek van *J. F. Cuypers*, te 's Hage.

Deze 6¾ octaaf Pianino's zijn weder zeer vermeerderd met nieuwe aangebragte verbeteringen tot duurzaamheid in dit klimaat, en de uitmuntende overschoone klank, en het eenvoudige fraaije als meubel is zeer aan te bevelen.

Te bezigtigen bij

(1754) VAN DER BEEK,
Gang Patjenongan, 1ste huis van Noordwijk.

Geprepareerd en Ongeprepareerd *IJS*,

daags na aankomst der verwacht wordende landmail bij

(1751) LAUGIER & ESMIOL.

Echte Schildpadsoep en Schildpadbeafstuk

op Donderdag den 9 dezer.

(1726) J. F. TENTÉE.

In Commissie Ontvangen:

Prachtige Pianino's uit de gerenomeerde en hier op Java zoo gunstig bekende fabriek van *Fcois Berden & Cie.* te Brussel tot zeer matigen prijs bij

(1752) LAUGIER & ESMIOL.

J. TYZACK'S BRITISH RAZORS

WARRANTED.

And Never Requires Grinding.

Razors and Strops sold from 11th to 16th of Nov. **337**. In one Day, Nov. 19th, **204**. Sold by *J. Tyzack* within Seven Days, **579**. Patronized by upwards of **3000** of the Commercial Gentlemen of England.

Te Batavia bij

(1755) S. D. BRANDON.

ONTVANGEN:

Groote Soerabayasche Aardappelen, Samarangsche Beschuit in halve en heele trommels

en

NIEUWE HARING,

in Vaatjes van 12 stuks, bij

(1721) LAUGIER & ESMIOL.

VERGULDE LIJSTEN

voor Behangsels.

Bij

(1719) H. M. VAN DORP.

Van Parijs direct ontvangen:

De nieuwste en elegantste dessins van Tricots, Paletot Stoffen, gekleurde Lakens, Satins de laine, Vesten stoffen, gekleurd zijden Fluweel, fraaije Knoopen, maçonnique Degens, Poignards, etc., etc.

(1712) HOUTBECKERS & Co., Noordwijk.

SOERABAYASCHE AARDAPPELEN,

bij

(1705) S. B. VAN KLEEFF & Co.

NIEUWE HARING 1854,

bij

(1704) S. B. VAN KLEEFF & Co.

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang.

Rookworst, Rolpens, Saucijs in Flesschen.
Groote Hammen. Saucijs de Bologne.
Karbonade in Flesschen.

Aangebragt met de laatst aangekomen schepen; door de groote aanvoeren tot buitengewoon goedkoope prijzen. (1706)

AMERIKAANSCH MEEL

IN BLIKKEN, bij

(1724) S. B. VAN KLEEFF & Co.

REVALENTA ARABICA

van

BARRY DU BARRY & Co., te Londen.

Hoofd-Dépôt voor Batavia, de heeren VAUPEL & Co.

(961)

---

verwachting, hem door de geboorte zijner tweelingen voorgespiegeld en zoo gretig gekoesterd, lagen nu geheel in duigen; hij was een verlaten, eenzaam man, een vloek voor zichzelven, een vloek voor allen, die om hem waren.

Zoo diep gevoelde hij zijn ellendigen toestand als vader van zulk een rampzaligen zoon, dat hij zich in het kasteel opsloot en er niet meer uitging. Maar geen enkel oogenblik kwam het hem in de gedachte, CLARE terug te roepen; het gezigt van dien kreupele stond hem nog zoo klaar voor de oogen, dat het denkbeeld van *zijne* opvolging in de titels, de grootsche eerambten en rijke landgoederen der adelijke LUNANS hem ondragelijk was.

In die eenzaamheid nu *dacht* de burggraaf; de overtuiging drong zich aan hem op, dat *hij* eigenlijk de moordenaar van JOHN RITSDALE was, en niet van JOHN RITSDALE alleen, maar ook van zijn eigen zoon.

Het geweten zeide en herhaalde den adelijken heer, dat de verkwisting en de toomelooze hartstogt van zijn ongelukkigen zoon het gevoel van zijne eigene verwaarloozing waren geweest, en dat de pijl naar het fatsoen, dat *hij* er aan gegeven en de rigting waarin *hij* ze gestuurd had, was voortgesneld. Er was nog een ander, die 's burggraafs aandacht inriep, en wel Sir JASPER HYDE, wiens geest nu langen tijd was weggebleven. Immers, zoo lang CLARE en HUGO, of zelfs HUGO alleen, in het kasteel aanwezig waren, had die schim zelden het gemoed des burggraafs gekweld; maar thans kwam zij al meer en meer terug, en week eindelijk niet meer van hem. Och! wat een ellendig, afgrijselijk leven was dat van den burggraaf, in de laatste weken zijns aanzijns! Hij zat geheel alleen in zijn vertrek, indien men kon zeggen dat hij in het onafgebroken gezelschap van JOHN RITSDALE, HUGO en Sir JASPER HYDE zich *alleen* bevond. Een ontzettend gezelschap waren die drie zwijgende mannen voor hem; lang en ernstig staarden ze hem steeds aan; trouw hingen ze hem aan, en toen de burggraaf stierf — hetgeen spoedig gebeurde, want welk sterfelijk mensch zou iets zoo afgrijselijks lang kunnen uithouden? — stonden ze alle drie om zijn bed, en waren de laatste voorwerpen, die hij bij zijn leven aanschouwde.

Zoodra de burggraaf was bijgezet, verliet de burggravin het kasteel, en geen aanzoeken van CLARE konden haar overreden om er terug te keeren. De plaats was vervloekt voor haar, — eene uitwerking van haar geweten; — zij sleet hare overige dagen in den vreemde. Hare straf op aarde was niet zoo vreeselijk als die van haren echtgenoot, maar van langeren duur; want ofschoon zij van de eene plaats naar de andere trok, bleef die ééne schrikkelijke gedachte haar tot de laatste ure bij.

XIV.

De heldere glans eener herfstzon gloeide het stille water van een klein meir, waarbij de tegenwoordige burggraaf LUNAN, gedurende zijn veeljarig verblijf te Ryebread, zich steeds het liefst had opgehouden. Hij zat daar gewoonlijk, wanneer hij na zijne eerste komst zich zoo dikwijls den geheelen dag van de familie in de pastorij afzonderde, en menige traan was daar van zijne wangen gedropen en had zich met de wateren van dat meirtje vermengd. Naar de chirurgijn voorzegd had, was CLARE sterker geworden en had zijne krukken weggeworpen; hij leunde nu op een dikken rotting met gouden knop. De groote wanstaltigheid bleef hem echter voor zijn leven bij: hij was nog even bultig als voorheen; maar wie lette daarop, bij het zien zijner schrandere gelaatstrekken, waar steeds een zweem van droefgeestigheid in lag?

Bij dat meir stond nu de burggraaf en keek er in; en wat zag hij er? — eene alles in schoonheid overtreffende gedaante.

Droomde hij dan wakende? Staarde hij verrukt op eene beeldtenis uit de andere wereld, die een poosje in het gouden licht, voor zijn voet teruggekaatst, vertoefde?

Neen, lezer! het was de weerkaatsing van ADAIR WENTWORTH, die in de uitnemendste vrouwelijke schoonheid aan zijne zijde stond.

Herwaarts naar den zoom van het kleine meir waren zij gewandeld, zonder zelve te weten waarom; en nu zwegen zij beiden, en wisten evenmin waarom.

Lord Lunan had zijne zaken op het kasteel in orde gebragt, was nu voor een paar dagen naar de pastorij teruggekeerd, en zou den volgenden dag weêr vertrekken. Dat was het mogelijk, waarom hij zoo stil bleef; mogelijk ook verdiepte hij zich in het aanschouwen der beeltenis in het meir.

»Adrie!" sprak de burggraaf: »toen Clare ellendig en verlaten was, zijt gij de eenige geweest, die hem opbeurde; toen hij zonder opvoeding en kennis was, zijt gij het geweest, die hem deed zien dat het leven nog waarde voor hem had."

Zoo sprak de burggraaf, terwijl hij steeds den blik op de gedaante in het meer gevestigd hield, en het heerlijke wezen aan zijne zijde niet durfde aanzien.

»Adrie," zei de burggraaf, want de gedaante in het water stond zwijgend en onbewegelijk: »Adrie! gij zult, waar ik ga of sta, mij vergezellen; het kasteel moge verlaten zijn en...." Hier onthutste de burggraaf; de aangesprokene gedaante had eene beweging gemaakt en zag naar hem op.... Wat las hij in dien blik? De vrije taal der ziel! En straks was zijn kasteel niet eenzaam en verlaten, maar het blonk en schitterde, gelijk het meir aan zijn voet, in den glans van het zonnelicht.

Er zijn vijf jaren vervlogen. De klokken der St. Hubertskerk doen hun zondagsgebom weêrgalmen; de pachters en dorpelingen ligten hunne hoeden op, terwijl eene groep hem voorbij trekt. Hun groet is iets meer dan gewoon eerbiedbetoon, en dat is ook niet te verwonderen, want de burggraaf is vader van al zijne onderhoorigen; de burggravin is de vriendin der ouden en de verzorgster der jongen. De jonge heer Anselmus de Lunan, thans zijne moeder bij de hand houdende, belooft, als hun toekomstige meester, de zegeningen, die zijne ouders thans om zich heen spreiden, te zullen doen voortduren. En wie is nu de predikant van St. Hilbert? Claude Wentworth, de gewezen vicaris van Ryebread-Watercroft. De predikant van St. Hilbert is bevorderd tot de opengevallene plaats van Snagberth-Magna, en Claude heeft hem in zijne vorige standplaats opgevolgd. Lord Lunan, die er niet van houdt twee gemeenten door één predikant te doen waarnemen, heeft aan dien van Ryebread 200 pd. st. en dien van Watercroft even zooveel toegelegd, en een braven geestelijke voor elk dier gemeenten benoemd.

BLAD VULLING.

WETTIGE VERHINDERING.

In zekere vergadering, waar volgens het reglement, de leden die te laat kwamen en geen voldoende reden van verschooning konden aanvoeren, boeten moesten betalen, kwam der hr. B. meer dan twee uren over den tijd. De voorzitter vroeg hem of hij ook iets had in het midden te brengen. — Ja, heer president, was het antwoord, het was mij niet mogelijk eerder te komen, wegens huiselijke omstandigheden, daar ik niet wist wie het eerst sterven zou, mijne vrouw of mijne dochter. — Waarlijk, zei de president zigtbaar getroffen, gij doet mij ontstellen — daar heb ik niets van geweten. Heer secretaris, schrap de boete door! wettige verhindering. — De heer B. nam plaats. 's Anderen daags ontmoette hem een ander lid toevallig op straat en vroeg hem naar zijne vrouw en dochter. — O, zeide B. zij zijn in blakenden welstand. — He! en ik dacht u gisteren te hooren zeggen, dat gij niet wist wie van beiden het eerste sterven zou? — Dat heb ik ook gezegd, riep B. en dat weet ik op dit oogenblik nog niet.

PLAATWERK.

I.	**Alexander V. H.**,	Zijn er zoo? 1ste en 2de bundel	*f* 24.—
II.	»	Zoo zijn er. 1ste en 2de bundel	*f* 16.—
III.	»	De Visch en de Mensch	12.—
IV.	»	Op het IJs	9.—

Deze Schetsen uit de Portefeuille van A. v. H. zijn rijk gebonden in blaauwe en roode banden, alle zeer geschikt voor Boudoirs en Receptie-Kamers.

De 2de bundel van »Zijn er zoo?" is een vervolg, geheel nieuw in 1854 uitgegeven, en dus ook voor diegenen afzonderlijk verkrijgbaar, die het 1ste deel bezitten.

Verkrijgbaar bij

(1746) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

LITHOGRAPHIE.

De ondergeteekende berigt, dat bij hem kunnen vervaardigd worden alle soort van **LITHOGRAPHIE**, als: **Handelspapieren**, **Plaatwerk**, **Visite-Kaartjes**, **Etiquetten** voor Wijnen, enz., **met Goud en in Kleuren**, en wat verder daaronder begrepen kan worden.

Door vermeerdering van personeel is hij in staat gesteld alles op de spoedigste wijze af te leveren.

(1667) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, *October* 1854.

Door *Van Haren Noman & Kolff* is ontvangen:

FRANKRIJK en RUSLAND.

I. De Oostersche kwestie toegelicht uit geheime staatsstukken van het Fransche kabinet.

Naar de officiele uitgave van de Keizerlijke drukkerij te Parijs.

II. Het Oostersche Vraagstuk, beschouwd van den kant der Godsdienst, door *Ficquelmont*. (1720)

Boekhandel *Lange & Co.*

Onder meerdere wetenschappelijke Werken ontvangen: **Berghaus'** Physikalischer Atlas. **Pöppig's** Naturgeschichte. Een **Psychrometer** met Tafels van *August*. Een barometrische **Thermometer** met Tafels voor de berekening van hoogtemetingen.

Door regtstreeksche relatie met uitgevers van wetenschappelijke Werken, zijn wij in de gelegenheid het verlangde met spoed te ontvangen.

HH. Medici, boekenlijsten van nieuw uitkomende Duitsche werken, per Mail verlangende, gelieven hiervan mededeeling te doen; waarna door ons tot de toezending wordt order gegeven. (1735)

Boekhandel Lange & Co.

Door ons wordt alsnu algemeen verzonden, de gewone jaarlijks door ons uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK voor 1855,

bevattende de Kalenders, Zegel-ordonnantiën, Rentebe-rekeningen, Tafel van vreemde Munten, Tarief voor Commissiepenningen, Herleidingstafels, Kas-aanteekening, enz.

Deze Zak-Almanak wordt net gebonden en portefeuilleformaat afgeleverd à *f* 2. Franco per post *f* 3.

KANTOOR-ALMANAK.

Opgeplakt *f* 1. Onopgeplakt 60 duiten franco p. post.
Aanvragen franco. (1736)

ADVERTISEMENT.

News from the Seat of War.

The Straits Times and Singapore Journal of Commerce.

The above Journal, established ten years, is the largest Newspaper published in the Straits of Malacca and contains the best, exclusive and latest news and Telegraphic despatches from its own correspondents at London, Marreille, Triest, Malta and Constantinople.

Annual Subscription 16 dollars.

Orders adressed to the undersigned will be strictly attented to

(1150) LANGE & Co.

BATAVLA, *August* 1854. (1150)

Ten stoombootkantore van de ondergeteekenden liggen onafgehaald de volgende goederen, waarvoor zich geene ontvangers hebben aangemeld:

1 Karpet.	geadresseerd aan *de Groot van den Hummel.*
2 Mandjes.	1 Kist, geadr. aan *Derksen.*
1 Trommel.	1 » gemerkt V. G. S.
1 Bamboezen Koker, geadresseerd aan *Ida Pfeiffer.*	1 Pak, » A. v. H. M.
1 Pakje, geadresseerd aan *J. de Vrij.*	1 Kistje » G. V. N°. 3.
1 Pak, geadresseerd aan van *Anos.*	1 Kist, » D. R.
1 Pak, geadresseerd aan *Gosenson.*	1 » » A N°. 170. C. T.
1 doos en een paar klompen,	1 » » S.
	1 Koffer, » H. M.
	1 » » I. Y. I.

Belanghebbenden worden verzocht die ten spoedigste, tegen betaling der daarop gevallen onkosten, te doen afhalen.

(1732) B. KOPERSMIT & Co.

3 *November* 1854.

Stoomschip Padang.

Bovengenoemd stoomschip zal 2 maal 24 uren na terugkomst van Singapore, naar Benkoelen en Padang vertrekken.

Voor Vracht en Passage adresseere men zich aan

de Agenten,

(1734) B. KOPERSMIT & Co.

Maildienst naar Singapore.

Op den 28 dezer, des morgens ten 7 ure, zal het stoomschip *Macassar*, kapt. *Chevalier*, van hier, via Muntok en Riouw, naar Singapore vertrekken.

Voor Vracht en Passage gelieve men zich te vervoegen aan het stoombootkantoor (ingaande op het Beursplein), van

de Agenten,

(1731) B. KOPERSMIT & Co.

3 *November* 1854.

NEDERLANDSCH-INDISCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Het vertrek van de Nederlandsch-Indische stoomboot *Koningin der Nederlanden*, kapitein *J. Deighton*, naar Singapore via Muntok en Riouw, is bepaald op den 12 dezer. Voor nadere informatiën adressere men zich bij de directeuren

(1703) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 1 *November*, 1854.

Peninsular and Oriental Steam Navigation Company.

NOTICE.

Owing to the temporary suppression of one of the company's semi-monthly lines of steamers between Bombay and China, there will be, until further notice, only *one direct monthly* communication for passengers between Singapore and Europe; namely, by the line which corresponds, at Singapore, with the mail steamer leaving this for that port about the 12th, and leaving Southampton on the 4th of the month.

An indirect monthly communication is to be establisbed *viâ Calcutta*, of which notice will be given when the arrangements are completed.

Ten gevolge van de tijdelijke intrekking van eene der half-maandelijksche stoomboot liniën der Maatschappij tusschen Bombay en China, zal er tot nader order, slechts *ééne directe maandelijksche* communicatie van Passagiers zijn van Singapore naar Europa; namelijk met die linie, die te Singapore correspondeert met de mailboot, die van hier omstreeks den 12den der maand derwaarts vertrekt en van Southampton op den 4den der maand.

Eene indirecte maandelijksche communicatie zal in werking worden gevragt *viâ Calcutta* en aan het publiek daarvan nader kennis worden gegeven, zoodra de schikkingen daaromtrent voltooid zullen zijn.

(1710) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 30 *October*. *Agenten.*

Wordt Gevraagd:

scheepsgelegenheid naar Holland, voor eene familie, bestaande uit een Heer, eene Dame en twee kinderen, te vertrekken van hier door straat Sunda in Januarij of Februarij aanstaande.

Adres lett. X aan het Bureau van dit Blad. (1691)

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het welbekend snelzeilend Nederlandsch barkschip *Ottolina*, gevoerd door kapitein *J. J. Prange*, hebbende een bekwamen scheepsdoctor en voorzien van uitmuntende inrigtingen, zoowel voor eene familie als enkele personen, tegen primo December van hier te vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den Gezagvoerder in het Marine-Hotel dan wel bij de Agenten

(1688) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 30 *October* 1854.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het uitmuntend ingerigt Nederlandsch barkschip *Cornelis Smit*, kapitein *H. H. Ruhaak*, voerende een geëxamineerden doctor, tegen medio November van hier te vertrekken.

Passagiers van deze zoo gunstige gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich te wenden tot den Gezagvoerder te Samarang en alhier tot

de Agenten

(1689) MACLAINE, WATSON & Co.

Passage naar Nederland.

Wordt aangeboden met het Nederlandsch Fregatschip *Prins Frederik der Nederlanden*, kapitein *S. J. Rotgans*, gunstig bekend door deszelfs vlugge reizen en doelmatige inrigtingen, zoo voor familiën als enkele personen en voorzien van een geëxamineerd Doctor. Zullende het vertrek van hetzelve in de laatste helft der maand December van Pasaroeang plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te *Soerabaya*, werwaarts dit schip einde dezer week verzeilt; en bij de Agenten alhier.

(1722) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 1 *November* 1854.

Passage naar Rotterdam,

via Soerabaya, met het extra snelzeilend e[...] voor passagiers uitmuntend ingerigte schi[...] *Corsgene*, kapitein *J. A. Scott*, voerend[...] een geëxamineerden scheepsdoctor. Adres b[...] de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, te Soer[...] baya en alhier bij

(1686) REYNST & VINJU.

Passage naar Rotterdam,

via Soerabaya, met het snelzeilend schi[...] *Batavia*, kapitein *J. H. Lammerts van Bu[...] ren*. hebbende aan boord een bekwame[...] doctor en bijzonder goed ingerigt voor de[...] overvoer van passagiers. Adres bij de Heere[...] *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya en alhier bij

(1687) REYNST & VINJU.

Met het Nederlandsch fregatschip **Prin[...] Frederik der Nederlanden**, kapitei[...] **S. J. Rotgans**, wordt nog passage aange[...] boden naar *Soerabaya*, om aanstaanden Zondag de[...] waarts te vertrekken.

(1723) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 1 *November* 1854.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden met het snelzeilend en vo[...] den overvoer van Passagiers zeer goed ingeri[...] Barkschip *Neêrlands Koningin*, kapt. *E. Vonc[...]* hebbende eenen bekwamen geneesheer aan boord.

Deze bodem zal vertrekken van Samarang via Batavi[...] in het begin van December. Adres te Samarang bij de[...] Gezagvoerder en alhier bij de Agenten

(1696) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 1 *November* 1854.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met het snelzeilend t[...] den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt fregat[...] schip *Ambarawa*, kapitein *J. Buykes*, hebbende eene[...] bekwamen doctor aan boord.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adre[...] seren bij den gezagvoerder te Passaroeang en alhier b[...] de agenten

(1701) G. SUERMONDT & Co.

BATAVIA.

In de afgeloopene week werd er in het Gouverne[...] ments-Hotel op Rijswijk ontdekt, dat uit de wapenk[...] mer ontvreemd waren, een gouden scheede van ee[...] kris en twee krissen met diamanten bezet. Het ver[...] moeden viel op zekeren Inlandschen huisbediende, *Oenoe[...]* genaamd, te meer nog daar het bij onderzoek geble[...] ken is, dat hij zich ook in vroegere diensten aan het plegen van diefstallen had schuldig gemaakt. Intusschen is het der policie reeds mogen gelukken een dier ontvreemde krissen te achterhalen.

— Gisteren morgen omstreeks ten 12 ure, werd in de woning van den Chinees *Tan-Ing-Soei* op Noordwijk, Bazâr Baroe, levenloos gevonden de Inlandsche vrouw *Monto*, bijzit van dien Chinees, oud naar gissing 26 jaren, hebbende een steek, met een in huis gevonden gollokh toegebragt, in de linkerborstzijde. In den beginne was de meening vrij algemeen, dat zij zich zelve om het leven had gebragt, doch genoemde Chinees, die zich op het oogenblik van het vinden van het lijk niet te huis, maar op de Bazâr bevond, eerst voor de policie verklaard hebbende het gezegde wapen niet te kennen, doch onmiddelijk daarop, dat het aan zekeren Inlander *Sa-In* toebehoorde, als ook de verklaring van dien *Sa-In*, dat hij dat wapen reeds drie dagen geleden aan *Tan-Ing-Soei* en diens bijzit geleend had, deden het vermoeden van dien moord te hebben gepleegd, op laatstgenoemde vallen, waarop hij, benevens een naast hem wonenden Bengalees, *Bokso* genaamd, dien men verdacht houdt van medepligtigheid, in verzekerde bewaring is genomen.

Monto vroeger eene rongging, woonde sedert twee jaren bij *Tan-Ing-Soei* in. beide waren amfioenschuivers en leefden in gedurigen twist, zoo dat men veronderstelt dat of wraakzucht of jalouzie aanleiding tot het plegen van dien moord gegeven heeft.

— Van Bekasi wordt ons, 2 November, berigt, dat in het artillerie kamp te Tjikoenier op den 31sten October een droevig ongeluk heeft plaats gehad. De Europesche kanonnier, *F....* werd bij het afschieten van een stuk geschut, zoo deerlijk aan den regterarm gekwetst, dat de aldaar gedetacheerde officier van gezondheid eene onmiddelijke afzetting van denzelven noodzakelijk achtte, waarna de gekwetste, onder geleide van dien militairen geneesheer naar het hospitaal te Weltevreden is overgebragt.

— Men schrijft ons van Buitenzorg, dat aldaar, in den middag van den 28 October, een ligte schok van aardbeving is gevoeld geworden.

— Van Bandong (Preanger Regentschappen), wordt ons de ondervolgende brief ter opname toegezonden:

BANDONG, 27 *October* 1854.

WelEdele Heeren!

Indien het in deze letteren vermeld voorval eene plaatsing in uw veel gelezen en geacht blad verdient, alsdan zal het publiek kunnen oordeelen, dat de inlandsche chevaliers d'industrie niet meer behoeven onder te doen voor die uit de befaamde Parijsche wereld, ja dat zij zelfs zóó vooruitgaande dezen spoedig zullen overschaduwen. Zie hier het mij gebeurde. Omstreeks 5 ure in den achtermiddag, zat ik met een vriend in mijne voorgalerij in een druk gesprek over de verregaande domheid en onnoozelheid mijner inlandsche bedienden verdiept, toen eensklaps een keurig net gekleed inlander van een open en vriendelijk gelaat, gezeten op een buitengewoon fraai paard, voor mijne woning stil hield. Ik ben een liefhebber van paarden, nu juist wel

niet in dien graad als een Engelsche *Sportman*, lid van de *Turf*, die voor een racepaard als betooverd staat en een jonge, schoone, blonde *Milady* slechts zeldzaam met een *regard de douceur* vereert; neen, in dien graad niet, geloof mij.

Vlug sprong de inlander van het paard en roemde mij hoog al deszelfs goede hoedanigheden. Ik keek het beest in den bek, onderzocht zijne pooten, bewonderde zijn kop en vooral zijn prachtigen pluimstaart, en vroeg den inlander of hij het dier wilde verkoopen en wat de prijs was,

»Honderd guldens recepis, mijnheer! — maar ik wil u vooraf laten zien hoe schoon het beest draaft." Hij sprong te paard, zette het in een draf, kwam terug en ik beken, dat het dier mij nog schooner dan vroeger voorkwam. Op slag bood ik hem *f* 75 recepis; hij sloeg den koop toe, ik betaalde, en, het geld door hem gezakt zijnde, voegde hij mij toe: »ik wil u ook eens laten zien, hoe schoon het paard galopeert." Snel als de gedachte sprong hij er op, zette het beest in den galop en liet het galoperen, galoperen.....; ik keek den ruiter met mijn paard, zoo ver mijn gezigt reikte, na, altoos denkende hem weldra te zullen zien terugkeeren, maar ja wel, ik wacht nog. Mijn vriend keek mij aan en ik mijn vriend, en wij hadden nog lang elkander zoo kunnen aanzien, totdat hij eindelijk in een luid gelach uitbarstte en mij toeschaterde: »gij zijt ...., begrepen?"

Ja wel, dat was ik ook en ik begon dit duidelijk te begrijpen; ik kon echter niet lagchen en dit voorval heeft een gevoeligen slag aan mijne liefhebberij voor fraaije paarden toegebragt; en dan bezielt mij thans ook nog de heimelijke angst, dat mijne domme en onnoozele bedienden dat voorbeeld zullen navolgen, en weldra met mijn geheelen stal zullen weg galoperen.

Ontvang de verzekering mijner onverdeelde hoogachting, en geloof mij.

WelEdele Heeren!

UwEd. zeer Dw. Dienaar,
N. N.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Volgens ontvangen berigt van Indramaijoe is, in den nacht van den 21sten October, in vier kampongs, behoorende tot het vrije land Kandanghaur, brand ontstaan, waardoor gezamelijk 115 huizen en 21 padilombongs eene prooi der vlammen zijn geworden. De schade daardoor geleden, wordt gerekend op nagenoeg *f* 16.000. Bij onderzoek is gebleken dat dit onheil door onvoorzigtigheid is veroorzaakt.

— Men schrijft van Modjokerto, dat in den avond van den 17den October, ten 7 ure, brand is ontstaan in het woonhuis van den heer *Twiss*, administrateur der suikerfabriek Sentanen Lor, welke met zulk eene hevigheid toenam, dat het huis en de pendoppo eene prooi der vlammen zijn geworden.

Bij gebrek aan ruimte tot berging in de pakhuizen, bevonden zich in de pendoppo 1440 picols suiker, die echter door spoedig aangebragte hulp meerendeels gered zijn kunnen worden; zoodat er slechts 60 picols beschadigd en 20 picols verloren zijn geraakt; terwijl de heer *Twiss* een groot gedeelte zijner meubelen bij dit onheil heeft verloren.

Alle pogingen om de oorzaak van dezen brand optesporen zijn tot dus ver vruchteloos gebleven. De brand is begonnen in het bovenste gedeelte van het atappen dak van het woonhuis, hetgeen welligt veroorzaakt is door de vonken uit den schoorsteen van de zeer digt bij het woonhuis gelegene suikerfabriek.

— Men leest in het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentie-Blad* van Zaturdag 28 October, 1854, No 85:

Soerabaya. Reeds werd ons gemeld dat zich op de hoogte van Pasoeroean, zee-roovers hadden vertoond, waarvan wij in ons vorig nommer melding maakten, alsnu worden wij van het volgende onderrigt.

Donderdag den 19den October jl., zeilde in straat Madura, op de hoogte van Probolingo, even benoorden het krabben eiland, eene praauw T j o m p l o n g, groot ongeveer 10 koyangs en bemand met zes koppen, op de terugreize naar Panaroekan, van Soerabaya komende, behoorende aan den eigenaar der praauw, den heer *Fransen van de Putte*, suikerfabriekant te Panaroekan.

Met het aanbreken van den dag, zag het praauwvolk eene praauw P e g o n, in hunne onmiddelijke nabijheid en werden zij door den Juragan dier praauw aangeroepen en gevraagd of het een handelsvaartuig van Bembang was; op het ontkennend antwoord daarop, werden zij met een hagelbui van kogels begroet, waarvan de kentekennen overal aan praauw en tuig zigtbaar zijn en waardoor achtereenvolgens een der opvarenden met een stuk lood in den schouder en een tweede met hagel in het been gewond werden.

Nadat het vuur een geruimen tijd, volgens opgave meer dan twee uren, geduurd had, hetwelk door het praauwvolk van de Tjomplong, zoo veel mogelijk door het gooijen met steenen beantwoord werd, kwam het rooversvaartuig roeijende en zeilende langs zijde en bleek hetzelve bemand te zijn met vijftien koppen en gewapend met twee lillas en zes geweren.

Het kruid der roovers schijnt van slechte hoedanigheid geweest te zijn, op te maken naar de betrekkelijk weinige ravage, welke de velo kogels, die in romp en tuig gedrongen zijn, gemaakt hebben, als ook naar de wonden van de gekwetsten.

Nadat de roovers op de praauw Tjomplong overgekomen waren, bleven eenigen met geladen geweren en groote messen de opvarenden bewaken, terwijl de anderen de praauw geheel en al doorzochten, tot zelfs de planken gedeeltelijk afbraken, om te zien of er tusschen de inhouten wat verborgen was.

Alles wat hun eenigzins de moeite waard toescheen, hebben zij toen medegenomen, voornamelijk bestaande uit:

Het roer der praauw.
Een der zeilen.
Het touwwerk waaronder eene waarlooze tros.
Een Engelsch zadel, toevallig het eenige vrachtgoed wat aan boord was.
Zes krissen en al de kleederen zonder onderscheid der opvarenden, zoodat die menschen letterlijk naakt aan den wal zijn gekomen
Het drinkwater en de rijst, die voor voeding aanboord was.

Wat zij niet mede konden nemen, hebben zij zoo veel doenlijk door hakken en snijden beschadigd.

In dien ontredderden toestand hebben de roovers het vaartuig verlaten en is het de opvarenden, eerst na twee dagen veel door honger en dorst geleden te hebben, gelukt te Kraksan wal te halen, alwaar zij water ingenomen hebben en van de oppassers der recherche, wat rijst gekregen, om hunnen reis verder te vervolgen.

— In den middag van Maandag den 23sten October, omstreeks ten 11 ure, is er brand ontstaan in de dessa *Bandar*, *Mangoenan* en *Bebekan*, district *Jengollo* IV; 104 bambuezen en 5 steenen huizen, zijn verbrand, de schade wordt geschat op *f* 24,880,—.

Onvoorzigtigheid is de oorzaak van den brand.

— Donderdag avond den 26sten October, ten 11 ure ontstond er brand in de dessa *Kedoogdorro*, district *Kotta*; een bamboezen huis is verbrand, de schade wordt geschat op *f* 600,— en aan goederen *f* 1000,—.

NEDERLAND.

Leeuwarden, 19 Aug. In een der voornaamste koffijhuizen te dezer stede is het gebruik ingesteld, om des avonds geen sterken drank meer te tappen. Mogt dit voorbeeld hier en elders navolging vinden, dan was er weder eene belangrijke schrede gedaan voor de afschaffing, uit dien hoofde is dit der vermelding allezins waardig.

Laarte, 29 Aug. Dezer dagen werd een wildstrooper op eene zonderlinge wijze aangehouden. In de verte een landbouwer ziende aankomen, met een zakdoek in de hand, waarin blijkbaar eenige voorwerpen waren, verschuilden zich eenige opzieners der jagt om hem te bespieden. De strooper hen ontwarende, trachtte te ontvlugten, doch werd daarin belet door 4 personen die hem omsingelden; hij werpt elf patrijzen achter zich uit, doch wordt al naauwer en naauwer ingesloten, zoodat hem niets anders overblijft dan zich over te geven of in het Nieuwe Overijsselsche kanaal te springen. In den angst doet hij het laatste, doch niet kunnende zwemmen ondervindt hij in het midden van het kanaal eene zoo groote diepte, dat hij zich vrijwillig moest gevangen geven, zou hij niet verdrinken. Hij wordt gered door hen die hem moesten vervolgen, waarna zij hem een niet weinig opfrisschend middel toedienen: het proces-verbaal der overtreding.

ENGELAND.

Londen, 26 Augustus. Een der voornaamste resultaten van de inname van Bomarsund bestaat hierin, dat men daardoor heeft mogen ondervinden, welk eene mate van weêrstand de versterkingen van graniet aangelegd, aan een goed gerigt vuur kunnen bieden, iets waarvan men nog geene proeven had kunnen nemen. De gevoelens waren verdeeld. Sommigen beweerden dat die onmetelijke blokken van graniet, met zoo groote kosten opgestapeld, als het ware onkrenkbaar waren door het geschut, anderen daarentegen, dat het stelsel in den grond niet deugde, dat die opstapelingen den kogels geen weêrstand bieden en door den door denzelven te weeg gebragt wordenden schok daarvan zulk eene menigte brokken afvliegen zouden, dat verdedigingswerken met muren en schietgaten van graniet, op den duur niet bezet kunnen worden.

Het vraagstuk schijnt thans ten gunste van het laatste gevoelen opgelost en de binnen zoo weinig tijd te Bomarsund te weeg gebragte puinhoopen, leveren voor Kroonstadt en Sweaburg geen gunstig voorteeken op.

— De heer *John Bretz* is, na roemrijk de zending, die hem was toevertrouwd, namelijk om de beide ontzaggelijke kabels, die op dit oogenblik Piemont aan Corsika en dat eiland aan Sardinie verbinden, op den bodem der Middellandsche zee te doen zinken, te hebben volbragt, in Engeland teruggekomen. De laatste kabel heeft eene lengte van 125 mijlen (45 uren). De derde schakel van die bewonderingswaardige keten, die uitgaande van Sardinie aan de vaste kust van Afrika moet worden vastgehecht, is geheel gereed en indien de Fransche of Engelsche regeringen een vaartuig van genoegzaam charter ter beschikking der maatschappij konden stellen, zoude ook nog die kabel voor het invallen van den winter in zee kunnen worden neêrgelaten.

— De uniform der Engelsche troepen zal door het invoeren van den Oostenrijkschen korten jas, eenigzins gewijzigd worden, voor de artillerie blaauw met brandebourgs en gouden koppel, voor de huzaren en carabiniers insgelijks blaauw en rood voor de dragonders en lansiers. De artillerie zal een lederen casket dragen en de rangen zullen bij dat wapen en de huzaren door het aantal strepen op de mouwen, bij de overige cavallerie en infanterie door sterren op den halskraag gekenteekend worden.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Aug. Brieven uit Weenen berigten, dat de czaar aan prins *Gortschakoff* (de diplomaat) het grootste Russische eereteeken, namelijk het grootkruis der orde van St. Alexander Newsky, heeft toegezonden als het bewijs zijner tevredenheid over de door hem bij de laatste onderhandelingen met het cabinet van Weenen bewezene diensten. Het publiek, dat, wel te verstaan, tot dusverre niet weet, waarin de zegepraal bestaat, die prins *Gortschakoff* te Weenen behaald zou hebben, denkt, bij het vernemen dier belooning, gewis bij zich zelven, dat de czaar misschien hierin gehandeld heeft even als zijn broeder *Alexander* toen deze na den slag van Eylau den generaal *Benningsen* met gunsten en eerbewijzen overlaadde, als of hij de Franschen geslagen had, gelijk ook den veldmaarschalk *von Kutusow*, die ook beloond werd alsof hij aan de Moskowa overwinnaar was geweest.

— Het fregat *Labrador* en de beide stoomadviejagten de *Chacal* en *Averne* zijn den 18 en 19 Augustus te Toulon onder zeil gegaan, het eerste naar de Levantsche zee, op sleeptouw hebbende twee handelsschepen beladen met oorlogsbehoeften en de beide anderen naar de stations van Corsika en de Oostkust. Het inschepen van trekpaarden en artilleriebehoeften bestemd naar de Zwarte zee, gaat, te gelijdtijdig zoo in de koopman als militaire haven, voortdurend met den grootsten spoed voort.

— De *Hospitaals Courant* verhaalt, dat Dr. *Roger* (van de Orne) een choleralijder een doses Ipecacuanha in poeder, in drie keeren te gebruiken, voorgeschreven hebbende, de persoon belast met het ingeven zich vergenoegde met het braakmiddel te doen opsnuiven. Instede van brakingen te verwekken, bragt het geneesmiddel zulke hevige niezingen voort, dat al de spieren der ademhaling daardoor struipachtig bewogen worden, hetwelk binnen weinige oogenblikken eene zigtbare en heelrijke reactie deed geboren worden, die even spoedig als onverwacht door genezing gevolgd werd.

— De *Moniteur* deelt mede, dat de luitenant-generaal *de l'Étang* naar Weenen vertrekt, belast met eene zending bij den Opperbevelhebber van het Oostenrijksche leger, dat de Donausche vorstendommen zal bezetten.

Parijs, 25 Aug. Het gerucht vindt hier veel geloof, dat de vloten in de Oostzee op dit oogenblik een togt tegen Riga ondernemen. Dit gerucht is echter slechts de weerklank van een dergelijk, dat in Engeland is uitgestrooid, want zoowel bij het ministerie van oorlog als bij dat der Marine wordt de striktste geheimhouding bewaard omtrent alles wat de oorlogsplannen der generaals en admiraals betreft. De maarschalk *Vaillant* vernomen hebbende, dat sommige beambten zijns ministerie's door hunne uitlatingen in het openbaar geloof hadden doen slaan aan de verwezenlijking van sommige ontwerpen en plannen, hetzij in de Levant, hetzij in de Oostzee, heeft in zijne bureau's doen weten, dat iedere onbescheidenheid en elk gesprek van de zijde dier beambten, die stof konden geven tot uitlegging, streng gestraft zouden worden.

— Te Belleville is eene inrigting daargesteld tot het persen van wijn uit rapen!!!, waarvan het voortbrengsel, naar het zeggen der uitvinders, allerlekkerst moet zijn. Waarom niet? Men maakt wel Chateau-Margaux met den zuren wijn van Suresne.

— In een der werkplaatsen alhier is men bezig om voor de rijke inwoners van Montevideo rijtuigen te maken, die gewapend zijn met ligt geschut om de aanvallen der roovers, die de omstreken dier stad onveilig maken, te kunnen beantwoorden. Die vreemdsoortige, rollende verdedigingswerken doen al een akelig denkbeeld omtrent het karakter der bevolking van dat land opwellen.

— Men schrijft van Bomarsund 18 Aug. aan den *Moniteur*:

De volgende bijzonderheden omtrent den strategischen toestand der Alandseilanden zijn wel der vermelding waardig.

De landbouw levert het voornaamste middel van bestaan op aan het eiland, dat den naam aan dezen Archipel geeft. Het is rijk in weiden, brengt voortreffelijk hoornvee voort en voert veel boter uit. De vischvangst daarentegen is de hoofdbron van bestaan der kleine eilanden. Belangrijk in de hoeveelheid visch, *stroemming* genaamd, waarvan in Finland een groot verbruik bestaat, dat van daar wordt uitgevoerd. De houthandel, mede eene der bronnen van bestaan in dien Archipel, strekt zich tot aan Revel en Riga en sedert eenigen tijd ook tot Denemarken en Duitschland uit.

De bevolking van den Archipel telt 16000 zielen; de luchtgesteldheid is gelijk aan die van het zuidelijk gedeelte van Zweden. Volgens de oude volksoverleveringen, maakten de Alandseilanden, alvorens aan Zweden te behooren, een kleine, onafhankelijke staat uit. Het wapen van het voornaamste eiland bestaat uit een rennenden eland met een ring om den hals op een Azuur veld. Het zegel van den Baljuw stelt voor, den koning van Noorwegen *Oloff II*, den Heiligen, met zijne koninklijke versierselen omhangen, gezeten op zijn troon, de kroon op het hoofd, de strijdbijl in de regter en den koninklijken wereldkloot in de linkerhand.

DENEMARKEN.

De deensche troepen, thans te Kopenhagen en in de omstreken dier stad vereenigd, zijn zeer talrijk, en maken de helft van het actieve leger uit. Men verneemt dat de minister van oorlog deze krijgsmagt nog zal vermeerderen, en dat eerstdaags weder twee regementen cavalerie de hoofdstad zullen binnenrukken. Uit eene, naar men wil, goede bron wordt berigt dat deze maatregel een gevolg is van het vaste voornemen der deensche regering hare gewapende onzijdigheid strikt te handhaven, en om des noodig, weêrstand te kunnen bieden aan elke poging, die van deze of gene kant zou kunnen worden aangewend om haar die onzijdigheid te doen verlaten. Anderen echter, en naar men zegt zijn deze het best onderrigt, willen dat de spanning der gemoederen in het binnenste des rijks, als een gevolg van de constitutionele hervorming, wel de ware reden kan zijn van deze ontwikkeling van krijgsmagt in de hoofdstad.

Kopenhagen, 18 Aug. Gisteren werd in deze stad eene wapenschouwing gehouden over de gewapende burgerwacht, bij welke gelegenheid het gemeen den minister van oorlog uitjouwde en bij herhaling den kreet *leve de grondwet!* aanhief.

Kopenhagen, 23 Aug. Het stoomschip *Reine Hortense* is op onze reede aangekomen, en heeft aan boord genomen de ministers van Frankrijk en Engeland, om ze naar het slot Stodsberg te voeren, alwaar de koning zich thans bevindt.

ZWEDEN.

Stockholm, 22 Augustus. De nieuw benoemde gezant van Engeland bij ons hof is gisteren in bijzonder gehoor tot den koning toegelaten. Men gelooft dat te dier gelegenheid zaken van het uiterste gewigt behandeld zijn geworden en de nieuwe zeer gunstig is geweest voor de staatkunde der Westersche mogendheden.

Sedert de inname van Bomarsund loopt hier het gerucht, dat de 2de divisie van het leger der Oostzee in deze hoofdstad zou aankomen en overwinteren.

RUSLAND.

Volgens een telegrafisch berigt van St. Petersburg had het innemen van Bomarsund, den 19den Augustus aldaar vernomen, een gevoeligen indruk verwekt. De policie waakt voortdurend zeer streng, dat er niet over de gebeurtenissen van den oorlog gesproken wordt.

— Brieven van Odessa verzekeren dat bij den Czaar het voornemen bestaat, om het sints zes maanden uitgevaardigde verbod op den uitvoer van granen op te heffen, en wanneer men nu het oog slaat op den buitengewonen overvloedigen oogst van dit jaar in Zuidelijk Rusland, dan kan die maatregel, in het geval, dat de blokkade der Russische havens in de Zwarte Zee opgeheven wordt, als zeer belangrijk beschouwd werden.

— De *Leipzicher Courant* maakt den volgenden brief bekend.

Abo, 31 Aug. Ik schrijf u dezen brief te midden eener groote ontroering en het gebulder van het kanon. Vier oorlogschepen der vijandelijke vereenigde vloten hebben het anker nabij Ersla, op een uur afstand van hier geworpen en beschieten de batterijen en kanonneerbooten.

Men vreest voor eene landing op morgen te Nadendal. Wel hebben wij hier troepen, maar God weet of zij sterk genoeg zijn. De gansche stad is in beweging en velen vlugten, zooveel van hunne goederen medenemende als slechts mogelijk is.

— In Bessarabie schijnt men geloof te slaan aan eene landing en inval in den Krim. De regering heeft last gegeven om overal waar de vijand zich vertoonen zal, de steden en dorpen in de asch te leggen; zij die daaraan niet gehoorzamen, zullen als verraders behandeld worden. Ook heeft zij bevolen om al de granen en het koren op een te stapelen, ten einde ze te gemakkelijker eene prooi der vlammen worden. De beambten van het civiel bestuur in Bessarabie zijn tevens gelast een inventaris op te maken van ieders bezittingen en eigendommen.

SPANJE.

Madrid, 27 Augustus. De Hertog der Overwinning heeft gisteren eene commissie der vroegere uitgebannenen ontvangen, verzoekende dat de regering maatregelen moge nemen, die in de toekomst de vervolgingen, waarvan zij onder het vorig gouvernement de slagtoffers zijn geweest, onmogelijk maken. De president der ministers heeft beloofd in dien geest alles wat hem mogelijk is in den boezem van het cabinet, dat hij met dat verzoek in wetenschap zou stellen, te zullen aanwenden.

— De *Epoca* deelt mede, dat het socialismus in Estramadura en Andaluzië vele aanhangers vindt, en in sommige steden dier provinciën talrijke weigeringen tot betaling van huishuur zijn ontvangen. Die socialistische gevoeleus brengen een diepen indruk te weeg.

Ook berigt men nog, dat de uitgevers en rondbrengers van het dagblad *las Barricadas* gevangen zijn genomen en weldra twee andere dagbladen, die dezelfde revolutionnaire denkbeelden aankleven, onder de titels van de *las Barrcicadas* en de *Revolution* in het licht zullen verschijnen.

Madrid, 28 Augustus. De *Gaseta* van heden bevat de beide volgende circulaires:

De noodzakelijkheid, zich van dag tot dag al meer en meer doende kennen, dat de koningin-moeder *Maria Christina* van Bourbon niet langer haar verblijf houdt in de Spaansche Staten, doch tevens de verantwoordelijkheid geregeld wordt, waartoe haar gedrag, op welk tijdstip het ook wezen moge, aanleiding heeft gegeven, heeft de ministerraad genoopt dienaangaande te beslissen met die voorzigtigheid, welke op den voorgrond moet staan bij het nemen eener beschikking, in zulk een naauw verband staande tot de nationale belangen en de waardigheid der dynastie.

Na derhalve alles wel te hebben onderzocht en overwogen, heeft de ministerraad besloten:

1°. Te schorsen de uitbetaling van het pensioen door de Cortes van 1845 der koningin moeder toegelegd, tot eene nieuwe beslissing deswege door de Cortes te nemen.

2°. In beslag te doen nemen al de goederen gelegen in Spanje en toebehoorende aan gezegde koningin moeder, tot dat de bovenvermelde beslissing zal zijn ingekomen, ten einde tot waarborg te strekken voor al de bezwaren, die tegen haar bij de Cortes zullen ingediend worden.

3°. Dat de koningin moeder, onmiddelijk, vergezeld door hare familie, het koningrijk zal moeten verlaten en niet in hetzelve zal mogen terugkeeren, in afwachting der beschikking van de Cortes omtrent hare toekomstige verblijfplaats.

(Handteekeningen der ministers).

den 27 Augustus 1854. *Madrid*,

Aan

den Gouverneur der provincie ....

Onder-Secretarie Circulaire.

Ten einde de uitvoering van art. 2 der circulaire van heden te regelen, berigt ik u, dat overeenkomstig de beschikking van den ministerraad, onmiddelijk moet worden overgegaan tot het in beslag nemen der in uwe provincie gelegene goederen, toebehoorende aan de koningin moeder *Maria Christina*, die, met inachtneming der gebruikelijke formaliteiten, ter bewaking aan vertrouwbare personen zullen moeten worden overgegeven. Een authentiek afschrift van den daarvan op te maken inventaris, zal aan mijn departement moeten worden toegezonden.

Gij zult er voor hebben te zorgen, mij met iederen courier mede te deelen, wat er verrigt is omtrent het uitvoeren dezer beschikking, en mij tevens berigten of er zich in uwe provincie goederen bevinden, toebehoorende aan de koningin moeder.

(get.) *Santa Cruz*.

Madrid, 27 Augustus 1854.

Aan

den Gouverneur der provincie ....

— Een besluit der burgerlijke regering van Madrid schrijft voor de uitlevering binnen den tijd van 24 uren, onder bedreiging van geregtelijke vervolging, van alle wapenen, die niet in het bezit zijn der burgerwacht of van het leger.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

De dagbladen van Weenen maken de volgende proclamatie bekend, door den generaal *von Hess* aan de inwoners van de Vorstendommen gerigt.

Inwoners van Wallachye en Moldavie!

Naar luid eener overeenkomst gesloten tusschen Z. M. mijn hooggeschatte meester en keizer en de Verhevene Porte, betreden de keizerlijke Oostenrijksche troepen de Vorstendommen.

Hun doel is om van u de rampen van den oorlog te verwijderen en u de zegeningen des vredes terug te brengen. Ontvang derhalve die waarborgen uwer toekomstige rust en zekerheid met toegenegenheid en vertrouwen, beide zullen zij weten te verdienen door hun uitmuntend gedrag en de krijgstucht, die zij altijd aan den dag gelegd hebben.

De voorregten U door de verhevene Porte geschonken blijven in volle kracht; niettemin verwacht ik van uwe gezagvoerders al de noodige hulp tot het aanwijzen van verblijfplaatsen en levensbehoeften voor de troepen, waarvoor dadelijk schadeloosstelling in gereed geld zal worden uitgereikt en evenzoo verwacht ik van de bevolking rust en onderwerping, want alle gedragingen, die de rust kunnen verstoren of haar zelfs slechts bedreigen, zullen naar de strengheid der wetten gestraft worden.

Door de tegenwoordige worden ook uwe autoriteiten gelast om zich van af heden over alle zaken te wenden tot den luitenant veldmaarschalk *Coronini*, door Z. M. belast met het kommando onder mijn opperbevel over de troepen in de Vorstendommen en aan alle militaire gezagvoerders, die daartoe de magt zal zijn toegekend.

Bucharest. 22 Augustus. Het Turksche leger is bijna geheel Wallachye ingerukt. Drie kampen zijn opgerigt, als te Negoeclite, Obelechti en Colentina. Alles doet vermoeden dat de Turken hun marsch naar Moldavie zullen doorzetten en de Russen op hunnen terugtogt vervolgen.

Ter dezer dagen zijn hier eenige bijzonderheden uitgelekt omtrent de barbaarsche daad door de Russen, ten opzigte van het te Bouzeo in garnizoen liggende regement Wallachysche militie gepleegd, hebbende zich toegedragen als volgt:

De generaal *Anrep*, de Russische achterhoede kommanderende, hield bij zijne aankomst te Bouzeo revue over dat regement en noodigde de officieren en manschappen uit om het Russische leger te volgen. Allen, op drie na, zulks weigerende, zoo gelastte hij de wapenen af te geven, doch de kolonel, de heer *Vladocamo*, antwoordde daartoe geen last te hebben ontvangen.

Hierop werden de soldaten genoodigd op een banket dat door de russen gegeven werd. Zij zetteden hunne geweren in rotten, lagen casket en patroontasch af en begaven zich ter plaatse waar de tafels waren aangerigt. Bij hunne terugkomst was alles verdwenen. Doch hierbij bleef het niet, de kozakken voleindigden het werk en beroofden hen, die men de wapenen ontnomen had, nu ook van hunne kleeding. Al die roemvolle zegeteekenen werden op wagens geladen en naar Fokschain gezonden. Intusschen smaakten de Russen het genoegen niet van er lang meester van te blijven. Het grootste gedeelte dier wagens viel den Turken, bij eene verkenning, die zij den 27 tot Bouzeo deden, in handen en werd naar Bucharest opgezonden, te gelijk met het detachement, hetwelk die wagens begeleidde en gevangen was genomen.

— De terugkeer van prins *Stirbey*, te Bucharest als Hospodar van Wallachye, door Oostenrijk ondersteund, wordt in sommige geschriften van zeer heethoofdige Wallachyers hevig bestreden.

NOORD-AMERIKA.

Reeds dikwerf is geklaagd over den last, dien Duitsche regeringen door het naar Amerika inschepen van misdadigers aan de Vereenigde Staten berokkenen. Eene geheele dievenbende, die uit Brunswijk naar Amerika was gezonden en in Pensylvanie bij het plegen van nieuwe rooverijen is gevangen genomen, zal naar Duitschland worden teruggezonden; men zal in het vervolg evenzoo handelen met alle vagebonden, die door de gevangenissen van het buitenland naar Amerika zijn uitgeworpen.

— Te Washington was de marinewerf geheel door brand vernield geworden.

— Eene jeugdige vrouw is te New-York in hechtenis genomen, als verdacht van polygamie. Men zegt, dat zij met 6 mannen gehuwd was, waaronder 2 zwarten. Laatstelijk is zij in het huwelijk getreden met den heer *Smith*, een schoolmeester.

— Men meent te weten, dat de schadevergoeding, welke door Fransche, Engelsche, Spaansche en Amerikaansche onderdanen van de regering wordt geëischt, wegens de vernieling hunner bezittingen te Greytown, eene som bedraagt van 3,000,000 dollars.

— Volgens berigten van Havanna, nam de gele koorts merkbaar af en verbeterde de gezondheidstoestand daar ter stede. Agenten van Santa-Anna stelden pogingen in het werk, om ontslagen soldaten aan te werven ter vorming van een keizerlijke garde voor den Mexicaanschen dictator, die, zoo gezegd werd, zich eerlang tot Keizer zoude laten uitroepen.

ZUID-AMERIKA.

De dagbladen van Havre hebben nieuwe berigten ontvangen, die de uit Engeland verkregenen bevestigen, volgens welke de heer *Raousset Boulbon*, door de Mexikaansche troepen aan het hoofd eener compagnie gelukzoekers gevangen genomen, op de plaats zou zijn doodgeschoten.

— De dagbladen van Valparaiso deelen het volgende treurige voorval mede.

Het schip *Townsend*, den 23 Febr. van Boston vertrokken, bevond zich den 23 Mei, na eene hoogst moeijelijke reis van 82 dagen, in de Stille Zuidzee op 800 à 900 mijlen afstands van de kusten van Chili. Op dien dag baande zich in den morgen een rookkolom door een der openingen van het voordek een weg naar buiten, zonder dat men ontdekken kon, waar het vuur genesteld was. De 24 personen, die zich aan boord bevonden, sloegen dadelijk handen aan het werk, werden gaten in het dek geboord om den kuil te kunnen doen onderloopen, dan, in weerwil van al die pogingen, nam de rook hand over hand toe. Toen de kapitein al de openingen digt maken en de luiken met natte dekens bedekken, in de hoop den brand daardoor te zullen dempen. Ter zelfder tijd en om op iedere gebeurtenis voorbereid te zijn, werden de vier sloepen, waarover men beschikken kon, gestreken. Een derzelven zonk onmiddelijk, de anderen werden met eenige levensbehoeften, die zich in de hut des kapiteins bevonden, voorzien en men wachtte alzoo den uitslag af van den brand, die in het inwendige van de *Townsend* broeide.

Des avonds ten kwart over vijf ure sloeg de vlam eensklaps naar buiten en omvatte met breede vertakkingen het gansche schip tot aan de hoogste toppen der masten; de manschappen sprongen dadelijk in de sloepen en verwijderden zich ten spoedigste. Ten 8 ure stond de *Townsend* geheel in vlam, eene prooi van het geweld der golven. De 24 schipbreukelingen, door dien brand op 580 mijlen van het naaste eiland in die rank sloepen geworpen, dachten er toen aan om land te zoeken. In den avond van den tweeden dag verdween een derzelven met 6 man bemand, zonder dat hunne ongeluksgenooten konden ontwaren of zij door de zee verzwolgen was of een anderen koers had gesteld. Drie dagen daarna sloeg eene tweede sloep om en de ongelukkigen, die zich daarin bevonden, werden door de golven verzwolgen, alvorens men hen eenige hulp kon toebrengen.

Reeds 8 dagen lang hadden de 13 overblijvenden krachtig voortgeroeid, zonder te weten, waar zij zich bevonden, toen, ten gevolge eener hevige windvlaag, de sloep van den kapitein op hare beurt omsloeg. doch de manschappen der vierde sloep waren zoo gelukkig, met uitzondering van den hofmeester, de opvarenden te redden. Men was alsnu, om die vierde sloep, de eenigste hoop voor allen, te verligten, genoodzaakt al de levensbehoeften, die zij bevatte, over boord te werpen. De omgeslagen sloep kon echter nog op sleeptouw genomen worden en na 10 gevaarvolle dagen, landden de 12 overgeblevene schipbreukelingen eindelijk op het eiland Marsafuera aan, alwaar zij dadelijk een groot vuur ontstaken en naar kreeften zochten als het eenige voedsel, dat zij op die plaats konden hopen te vinden.

Vier dagen verbleven zij in die woestenij en begonnen zich van hun eerste lijden eenigzins te herstellen, doch de honger bedreigde hun met een gewissen dood, indien zij zich langer in die eenzaamheid ophielden. Hunne sloepen werden weder te water gebragt, en bezield met eene nieuwe hoop, stelden zij koers naar het eiland Juan Fernandez. Weldra bespeurde de kapitein dat de manschappen in de tweede sloep slechts flaauw roeiden en niet eens kracht genoeg schenen te bezitten om het water uit te hozen, dat hen overstelpte. Ten tweede male moesten de twaalf schipbreukelingen zich vereenigen, doch gelukkig genaakten zij aan het einde van hun lijden. Den tweeden dag bereikten zij het genoemde eiland, waar zij op de liefderijkste wijze werden ontvangen en verpleegd, en door door de Peruviaansche bark *Andes* aan boord genomen om hen naar Valparaiso over te voeren.

EGYPTE.

Uit Alexandrie schrijft men, dat *Said Pacha* naar Constantinopel is vertrokken, om er uit handen van den sultan de investituur van het onderkoningschap van Egypte te ontvangen. Voor zijn vertrek had hij een regeringsraad benoemd, bestaande uit zijne broeders en zijne neven. *Elfy-Bey*, president van den raad onder *Abbas pacha*, is den 7 overleden. Het transito-vervoer door Egypte zoude aanmerkelijk verbeterd worden; de gemeenschap tusschen Alexandrie en Caïro zal vermeerderd en de prijs van het vervoer aanzienlijk verminderd worden met September; ook de electrische telegraaf zal weldra voltooid zijn en zich tot hier uitstrekken.

CALIFORNIE.

De berigten uit Californië, luiden niet gunstig voor den handel. Meest alle artikelen waren gedaald. De mijn-operatiën daarentegen zijn, het jaargetijde in aanmerking nemende, zeer voordeelig. Intusschen hebben op nieuw eenige branden aanzienlijke verliezen veroorzaakt zoowel te San Francisco als te Sonnora en te Sacramento, die zoo men wil door moedwilligheid veroorzaakt, zouden zijn. Wat daarvan zijn moge, het is niet te ontkennen dat misdaden van allerlei aard, zoowel daar als ook hier aan de orde van den dag zijn, en konde de lezing daarvan de lezers belang inboezemen, dan kon men stof in overvloed vinden. Slechts een paar dagen geleden heeft een zuidenaar een anderen heer in het St. Nicolas-hôtel doodgestoken. Te Brooklyn heeft een ander zijn eigen kind in een vlaag van krankzinnigheid van het leven beroofd, en men zou geen veertien dagen behoeven terug te gaan om ten minste een half dozijn op te noemen. Waaraan is deze vreeselijke vermeerdering van misdaden toe te schrijven? Het ware te wenschen dat men aan de oplossing van dit vraagstuk met meer oplettendheid zich toewijdde, doch het is hier een land van „business," en zoo een man slechts geld te verdienen weet, en men hem zelf met rust laat, zoo lang bekommert hij zich over weinig meer.

Ingezonden Stukken.

Naar aanleiding van het aan het slot van dit stuk voorkomende, nemen wij hetzelve uit den *Oostpost* van den 25sten October over.

BATAVIA, 18 *October* 1854.

Aan

de Redactie van den Oostpost.

Mijn Heer!

Bewogen door een warm gevoel van erkentelijkheid voelt mijn hart behoefte zich mede te deelen, en zoo-

velen als daar zijn, overgegeven aan wanhoop en moedeloosheid, gebukt onder een ligchamelijk lijden, voor welks genezing de middelen der kunst schijnen uitgeput, toe te roepen: schept moed, mijne vrienden, er is redding voor u mogelijk, wanhoopt niet meer aan den terugkeer uwer gezondheid, aan de vernieuwing van uwen vervlogenen levenslust.

Slechts eenige weinige weken geleden voelde ik, in den ouderdom, waarop de kracht van den mannelijken leeftijd zich het meest ontwikkeld heeft, die kracht verlamd, mijne geestvermogens en die der zintuigen aangetast, mijnen levenslust vernietigd. Alle genoegens van het leven, zelfs de onschuldigste, waren mij ontzegd, mij bleef niets anders over dan voorbereiding op een langzaam en smartelijk sterven. Bekwame geneesheeren wisten geene uitkomst, hunne voorschriften bleven nutteloos, zij weigerden ten laatste er eenigen meer te geven.

En nu, terwijl ik dit schrijf, ben ik op nieuw in het genot gesteld mijner gezondheid; aan mijnen werkkring en aan de maatschappij hergeven, op nieuw vatbaar voor derzelver genoegens, en staat de kans voor mij op een lang en gelukkig leven weder gelijk gesteld met die van die beweldadigden, die de smarten van ziekte en lijden slechts bij name kennen.

Wat is natuurlijker dan dat ik thans behoefte gevoel het wonder algemeen bekend te stellen, waaraan ik mijne redding, mijn behoud te danken heb. Eerstelijk komt daarvan de eere aan den geneesheer, wiens loyaliteit mij openhartig zijn onvermogen deed bekennen, mijne herstelling te bewerken en die mij den weg aanwees, aan welks einde ik eene ster van hoop zag flikkeren. Het klimaat der strandplaatsen was mij nadeelig, de middelen der kunst daar uitgeput; maar in het midden van Java, verloren in eene reeks van bergketens, is eene kleine onaanzienlijke plek gronds, daar bevinden zich minerale bronnen, daar zijn eenige woningen opgerigt, waar zieken kunnen verpleegd worden, en aan het hoofd van die inrigting staat een geneesheer, die sinds eene reeks van jaren onvermoeid bezig is, zijne kunst geheel te wijden aan die lijders, welke als laatste redmiddel hunne toevlugt tot hem nemen. Deze plaats, waarvan het frissche klimaat den zieke reeds aanvankelijk doet herleven, heet Plantoengan, die geneesheer, voor wiens zich zelf verloochenende menschenliefde, voor wiens geneeskundige bekwaamheid, mijne pen te zwak is zich naar behooren uit te drukken, Dr. *C. C. W. Mandt.*

Ik begaf mij derwaarts en, zooals ik zoo even zeide, ik keerde na weinige weken hersteld bij mijne vrienden terug. Ik zal u niet bezig houden met eene beschrijving der geneeswijze van den geneesheer; zijne behandeling is geheel verschillend van die welke men in de hospitalen aantreft, en de zegenrijke uitkomst bij mij en zoovelen mijner medelijders, welke ik daar aantrof, bewijst genoegzaam voor zijne bekwaamheid. Maar zoo mijne onkunde in het vak der geneeskunde mij tot die bescheidenheid noopt, mag ik zijne bijzondere deugden als mensch, waarvan de hooge waarde nimmer genoeg kan geschat worden, niet met stilzwijgen voorbijgaan. Ik gevoel mij geroepen, aan een ieder die er belang bij heeft, te zeggen, dat ik in Dr. *Mandt* een zeer edel mensch heb aangetroffen, die in vele opzigten miskend en weinig gekend, sinds jaren van alle genoegens der wereld heeft afstand gedaan, stil daarhenen leeft, zich geheel toewijdende aan de belangrijke pligten welke zijn beroep hem oplegt, en wiens hart bij de dagelijksche aanschouwing van zooveel menschelijk lijden, nog even warm blijft kloppen en onverstaald is gebleven. In één woord, Dr. *Mandt* is een ware menschenvriend.

In het *Samarangsche Advertentieblad*, dd. 18 Aug. No. 83, vindt men een uittreksel van een particulieren brief door een der lijders van Plantoengan aan zijne vrienden geschreven, en waarin met een paar trekken de edelmoedigheid en de menschenliefde van Dr. *Mandt* naar waarheid geschetst wordt. (1) Het zou mij geene moeite kosten die met eenige andere, niet minder treffende handelingen te vermeerderen, maar ik vrees de kieschheid van Dr. *Mandt* door die openbaarmaking te kwetsen en ik zou verpligt zijn in details te treden omtrent de particuliere omstandigheden van sommige lijders, waartoe ik mij niet bevoegd acht.

Gaat dus derwaarts, gij allen, lijders aan dysenterie, aan oogziekten, aan rhumatisme van welken aard ook, aan leverziekte, aan de spruw, enz enz, wien de geneesheeren als laatste redmiddel de reis naar Europa hebben voorgeschreven, die zoovele plannen voor de toekomst omverwerpt, en zoovele aanvankelijke fortuinen vernietigt. Gij vindt een heusch onthaal op Plantoengan, en gij hebt nog geen half uur aldaar vertoeft of gij voelt door de bemoedigende taal van Dr. *Mandt*, uwe hoop herleven, uwe gerustheid wederkeeren. Gaat niet verre met zoovele kosten zoeken, wat gij als bij de hand hebt en zoo weinig kostbaar is, want het verblijf aldaar, waar alles gedaan wordt wat u het leven kan veraangenamen, vordert slechts geringe uitgaven meestal veel minder dan uw verblijf op eene der hoofd plaatsen, en mogt u soms, zelfs die geringe middelen ontbreken, dan heb ik u reeds gezegd, dat Dr. *Mandt* een uiterst menschlievend man is, bij wien de rijke en de arme, als lijders met dezelfde liefde worden opgenomen.

Ik eindig waarmede ik had moeten beginnen, namelijk, u, Mijnheer de redacteur, een plaatsje voor deze regelen in uw blad te verzoeken. Ik acht het onnoodig dit stuk te teekenen, mijn naam doet hier niets af, al wat ik, in het belang der lijdende menschheid hier gezegd heb, is de zuivere waarheid. Mogt echter een bevooroordeelde nog twijfelen en zijnen toestand aan zijn vooroordeel willen opofferen, dan zal het u vrijstaan mij te noemen, zoo gij daardoor alleen overwinnen kunt.

Mijne bekendheid met den uitgever van uw blad heeft mij genoopt mij tot u te wenden. Mogt echter de redactie van den *Java-Bode* door de overneming van dit artikel tot iets nuttigs willen medewerken, dan laat ik haar daartoe de vrijheid.

Met de meeste achting,

UEd. Dw. Dienaar.

N. N.

(1) Ook opgenomen in den Java-Bode van den 23 No. 67.

Scheepsberigten uit Australie.

Ingeklaard sedert 3 Augustus 1854.

Datum.	*Scheepsnaam.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Aug. 12	Beatrix	Verschoor	Hongkong.
» 20	Mercurius	Nepperus	Londen.
» —	Iserbrook	Kruger	Batavia.
» 24	Burgersteyn	Maas	London.
» 27	Vriendschap	Schuchard	»

Uitgezeild sedert 3 Augustus 1854.

Datum.	*Scheepsnaam.*	*Gezagvoerder.*	*Waarheen*
Aug. 17	Adjuster (Eng.)	Hutchinson	Bat. v. Geel.
» 18	Willem Eggerts	Faber	» v. Sydney.
» 23	Ontario (Hamb.)	Nengiss	Batavia.
» 24	Solide (Zw.)	Woolf	»
» —	Lucipara	Kloppenburg	»
» 28	Meteor (Eng.)	Alexander	Soerabaya.
» 30	Beatrix.	Verschoor	Batavia.

Nederlandsche schepen liggende in Hobson's baai en Port-Philip op 5 Augustus 1854.

Scheepsnaam.	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Aanmerkingen.*
Copernicus	Prater	Java.	
Ryswyk	Byl	»	
Mercurius	Nepperus	»	
Bulgersteyn.	Maas	»	
Vriendschap.	Schuchard	»	

Het beroemde stoomschip *Great Britain* legt hier in Quarantaine heerschende de pokken aan boord.

Met het Ned. schip *Vriendschap* gez. *Schuchard*, alhier den 27 dezer van Londen aangekomen praaide:

30 Mei 1854. 13° 13' N.; 25° 3' W. Ned. schip *India* kapt. *Rijken* van Rotterdam naar Batavia met soldaten, alles wel aanboord.

7 Junij. 0° 35' N.; 23° 39' W. Eng. schip *Reinville* van Londen naar Arracan.

9 Junij. 4° 19' Z.; 27° 16' W. Ned. schip *Staatsraad Baud* van Amsterdam naar Batavia.

22 Junij. 27° 1' Z.; 35° 53' W. Eng. schip *Carpenter* van Liverpool naar Port-Philip.

15 Julij. 37° 46' Z.; 25° 24' O. Fransch schip *Nouvelle Antigone* huiswaarts.

14 Aug. 39° 41' Z.; 122° O. Eng. schip *James Carsons* naar het westen.

Staat aantoonende het getal der te Melbourne van verschillende Landen, gedurende de jaren 1853 en 1854 aangekomen Nederlandsche schepen.

Landen.	1853.		1854. van 1° Jan. t/m 31 Aug.	
	Getal schepen.	Grootte in tonnen.	Getal schepen.	Groote in tonnen.
Engeland	32	20564	35	22044
Nederland	5	2059	5	2568
Java	6	2338	2	770
Amerika	2	1093	....	....
China	1	187	2	666
Singapore	....	....	1	326
Totaal	46	26,241	45	26,374

Van Java aangekomen
1853. 8 Britsche schepen groot 2397 ton.
1854. 3 Britsche schepen groot 685 ton.
2 Hamb. » » 350 »
1 Amer. » » 313 »
Totaal....... 1348 ton.

Goederen in Entrepôt op 26 Augustus 1854.

Brandewijn	411,281	gallons.
Rum	40,134	»
Genever	133,996	»
Whitkey	18.172	»
Liquers	8,442	»
Wijn	40,232	»
Tabak	401,333	ponden.
Cigaren	179,316	»
Snuif	6,061	»
Thee	135,708	»
Koffij	2,008	cwt.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar*
Oct. 28	Britsch	West	R. L. Jones	Batavia.	27 Oct.	London.
» 30	Nederlandsch	Anna Christina	J. C. Joon	»	29 »	Amsterdam.
» 31	Britsch	Apolisteit	John Wietjarth.	Melbourn	18 Sept.	Singapore.
» —	»	Bernard	Charles Hacket	Singapore	4 Oct.	Adelaida.
» —	Nederlandsch	Anna Maria Wilhelmina	G. C. Visser	Soerabaya	18 »	Amsterdam.
» —	»	Carolina	J. D. Ross	Batavia	31 »	Cocos-eilanden.
» —	Britsch	Greeain Queen	H. A. Gibbs	Whampoa	1 »	London.
» —	»	Borneo	W. Sutherland		24 Julij.	Batavia.
Nov. 1	Nederlandsch	Anna Lena	P. T. A. Antiusch.	Amsterdam	31 »	»
» —	Fransch	Charagran	Colin	Bordeaux	3 »	»
» —	Nederlandsch	Cornelia.	H. Visser	Batavia	30 Oct.	Amsterdam.
» —	»	Klazina	D. W. Brouwing	»	— »	Cowes.
» —	Engelsch	Providence	J. Hornegcussen	»	— »	Liverpool.
» —	Nederlandsch	Europa	H. Poort	»	1 Nov.	Rotterdam.
» 2	»	Margaretta Simoketta	T. J. Hoffman	Amsterdam	18 Junij	Batavia.
» —	Americaansch	Chellenger	Samuel Hil	Manilla	1 Oct.	Boston.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Nov. 1	Nederlandsch	Anna Paulowna.	W. Bek.	Liverpool	3 Julij	Martin Dyce en co.
» —	»	Borneo	C. C. Hansen	Rotterdam	6 Aug.	van Ommeren, Rueb en co.
» —	Ned. Ind..	Alnoer Salim	Said Alkaf.	Indramaijoe	30 Oct.	Coulster.
» —	» »	Kim Tianhooi	Oeij Pikwaij	Bandjermassing	20 »	
» —	» »	Bientang Toedjoe	Steevens	Padang	14 »	
» —	» »	Julia.	Moeloret	Soerabaya	18 »	
» —	Zweed.	Sir Robert Peel.	G. W. Haijman	Port-Philip	9 Sept.	Pitcairn Syme en co.
» 2	Nederlandsch	Hendrica	C. M. Pompe	Rotterdam	24 July	
» —	»	Zalt Bommel	C. J. Juta	»	22 »	Haager en Schuurman.
» —	Ned. Ind.	Almansoor	Said Alkaf.	Palembang	12 Oct.	Coulster.
» 3	Nederlandsch	Liciparas	Kloppenburg	Tagal		B. Kopersmit en co.
» —	»	Clara Henriette		Californie		»
» —	Ned. Ind..	Djabier	Sarif Achmat	Banjermassing		D. N. Buys en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Nov. 3	Nederlandsch	Australie	J. C. Harten	Pecalongan.
» —	»	Ottolina	J. J. Prange	Cheribon.
» 4	»	Anna en Eliza.	C. J. Jaski	Samarang en Soerabaya.
» —	»	Anna	Kleynenberg	Rotterdam.
» —	Hannover.	Amasis	Teyn	Nederland.
» —	Nederl. Indisch	Lachmadie	Sech bin Sahat	Koerstell. om de Oost.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Koophandel	H. de Boer		B. Kopersmit en co.
»	Jeannette Philippine	Alhoorn		»
»	St. Helena.	M. Sterkenburg	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	Erasmus	H. F. Scharper		»
»	Malvine	Z. E. de Jonge	Rotterdam	»
»	Ambarawa.	Buijkes.	Patjitan	»
»	Doggersbank	W. C. Clowting	Tjilatjap	»
»	Beatrix.	E. Verschoor	Soearbaya.	»
»	Herman de Ruyter	P. Feynt	Samarang	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Snelheid	Gorter	Melbourn en Sydney	»
»	Jacatra	Th. Buys	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»	Borneo	C. C. Hansen	»	»
»	Elshout	Bonjer.	Soerabaya.	»
»	Witte Corns. de Witt	van Rossum	»	»
»	Batavia *	L. van Buren	»	Reynst en Vinju.
»	Cortgene	J. A. Scott.	»	»
»	India	Ryken		»
»	Prins Frederik der Nederlanden.	Rotgans	Soerabaya.	Tiedemau en van der Burg.
»	Johanna	Halbertsma.	Samarang en Soerabaya	»
»	Mentor	Zylstra		E. Moormann en co.
»	Eva Johanna	H. de Boer	Samarang.	Haager en Schuurman.
»	Julia Claire	H. de Wyn	» en Soerabaya	»
»	Zalt Bommel	C. J. Juta	»	»
»	Schelde.	Van Reede	»	Maclaine. Watson en co.
»	Anna Paulowna	Bek.	Singapore.	Martin, Dyce en co.
Nederl. Indisch	Rayan	Sech bin Osman	Tagal en Pacalongan	D. N. Buys en Co.
» »	Alnoer	Sech Baharmoes	Samarang	Coulster
» »	Fathool Rachman	Said Asegaf	Soerabaya.	»
» »	Anoer Salim	Said Alkaf	Banka.	»
» »	Almansoor.	Said Aloewie Alkaf	Samarang	»
Engelsch	Kirkman Finlay	Mc. Kirdy.	Engeland	Morgan, Melbourn en co.
Amerikaansch	Daniel Sharp	Gorham F. Basset	America via Singapore	Paine, Stricker en co.
Hamburgsch	Alfred	Prins	Zweden	Metzendorf, Wilmans en co.
»	Alma en Olga.	Osnabruck		»
Pruissch	Braut	Neumann		Busing, Schröder en co.
Zweedsch	Solide	Wulff	Falmouth	»
Belgisch	Atalante	Vent	Antwerpen	»
Russisch.	Idealet	A. J. Hansten.		Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch	Sir Robert Peel			Pitcairn, Syme en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Oct.	24	N. I.	st. Langin Lamongan	Pa Sarieman	Probolingo.
»	26	Eng.	Antagoniet	E. Blake	Sydney.
»	—	N. I.	Litile Tot	Katjoong	Passaroean.
»	—	Eng.	Meteor	J. Alexander	Melbourne.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Oct.	24	Ned.	Snelheid	J. J. Gorter	Melb. v. Bat.
»	25	»	H. Vincentius van Paulo	K. H. de Groot	Ned. v. Bat.
»	—	N. I.	Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
»	26	»	Fathool Wahap	Sech Biljoen	Macasser.
»	—	»	Almansoor Sarie	Moh. Yassin	Benjermass.
»	27	»	st. Langin Lamongan	Pa Sarieman	Pan. v. Prob.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Oct.	23	N. I.	Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
»	24	»	Paulina	Pa Ardie	Probolingo.

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Oct.	20	Ned.	India	R. J. Rijken	Rotterdam.
»	25	N. I.	Little Tot	Katjoong	Soerabaya.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Witte Cornelissoon de Witt:* de heeren *G. M. van de Graaff en familie. — J. A. Vriesman.*

Met het Ned. schip *Beatrix:* de heer *G. Dennison.*

Met het Ned. schip *Borneo:* de heeren *Harthoorn en echtgenoot. — Ganswyk.* — Jufvrouw *Haring* met 4 *kinderen.*

Met het N. I. schip *Alnoer Salim:* Mevr. de wed. *van der Spek* en 2 *kinderen.*

Met het N. I. schip *Bientang Toedjoe* Mevr. *Javina.* — Jonge jufvr. *C. Boudoin.*

Met het N. I. schip *Julia;* de heer *J. F. Pool.*

Met het Ned. schip *Zalt Bommel:* Mevr. *van Weelderen en kind.*— Mejufvr. *Mekeren.*

Met het N. I. schip *Almansoor:* de heeren *J. S. van de Pol. — A. H. Krees.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 1 *tot en met den* 4 *November* 1854.

AANVOER.

Van Passilian per praauwen sampang gez. Bagoen en Libang.

380 zakk. rijst, *Lie Tiang.*

Van Tjelingtjiong per praauw sampang gez. Alie.

200 pic. rijst. *Niekiem.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Kamsa.

$133^{63}/_{100}$ pic. suiker. 5390 ℔ thee, *Uffland.*

Van Soerabaija per ned. schip *Snelheid* gez. Gorter agt. de Weerdt Ruyl en co.

Lading voor Melbourn.

$1950^{66}/_{100}$ pic. suiker. *Major Matzen en co.*

50 pic. rotting. *Ruyl Cramer en co.*

Van Amsterdam per ned. schip *Prins Frederik der Nederlanden* gez. Rotgans agt. Tiedeman en van der Burg.

f 300000 specie. *N. H. M.*

$230/_1$ leggers. 26 kn. provis. 150 vs. boter. 200 ks. kaas. 1 kt. divers. *Order.*

9 kn. papier. etc. *van Dorp.*

14 coll. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*

1 kt. boeken. *Lange en co.*

24 coll. manufact. 1 kt. boeken. *de Weerdt Ruyl en co.*

Lading voor Soerabaja.

737 hardsteenen. *N. H. M.*

Van Geelong per ned. schip *Ambarawa* gez. Buijkes agt. G. Suermondt en co.

57333 steenen. 598 keld. en 117 tonn. steenkolen. *Kopersmit en co.*

199 ks. kaas. 100 vn. teer. 12000 dakpannen. 100 keld. genever. 10 ks. likeuren. 5 do. sigaren. 2 do. parfumerien. 102 coll. ijzerwerk. 25 kn. rhijnwijn. *Agenten.*

4 kn. speelgoed. *Order.*

Van Amsterdam per ned. schip *Johanna* gez. Halbertsma agt. Tiedeman en van den Burg.

f 300000 specie. 269 hardsteenen. 204 vn. meel. $140/_2$ do. boter

3 kt. boekwerken. *N. H. M.*

300 vs. verfwaren. *Order.*

6 kn. manufact. *Bahre en Kinder.*

12 » » *Moorman en co.*

39 » » *de Weerdt Ruyl en co.*

1 jagtgeweer. 89 coll. provis. en dranken. 100 vn. bier. *Agenten.*

14 vs. boter. *Herdenier.*

Lading voor Samarang.

1 kistjes. 24 kn. divers. 3 do. manufact. 100 vs. boter. 40 oxhoofd koolteer.

Lading voor Soerabaija.

170 vs. boter. 43 oxh. koolteer.

Van Amsterdam per ned. schip *Cesar* gez. Hoogland agt. Paine Stricker en co.

75 ks. specie *f* 300000.— 419 hardsteenen. 84 coll. machinerien. 580 platen zink. 62 ks. glasw. 21 do. manufact. 250 vs. boter. *N. H. M.*

20 ks. kaas. 2 do. bier. 1 md. min. water. 1 do. stroop. 2 vs. rolpens. 1 kt. provis. 2 ks. brandkasten. 1 do. koopmanschappen. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schip *Cortgene* gez. Scott agt. Reijnst en Vinju.

2000 keld. genever. 200 vs. boter. 205 do. bier. 4 ks. provis. *Agt.*

9 kn. koopmanschappen. 50 do. champagne. *Gumprich.*

3 ks. hoeden. 60 vn. azijn. 150 ks. kaas. 10 oxh. wijn. *v. Ommeren Rueb en co.*

1 kt. lantaarns. 1 do. zijden doeken. 29 coll. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*

11 coll. manufact. *Moormann en co.*

25 » » *Busing Schröder en co.*

2 coll. passementw. 3 do. manufact. 1 kt. gouddraad. 401 vs. menie *Bahre en Kinder.*

2 ks. manufact. 2 bn. dekens. $40/_1$ leggers. 4 kn. koopmanschappen *de Weerdt Ruyl en co.*

18 kn. papier. 150 vn. boter. 100 hammen. 30 ps. ger. vleesch. 1 do. saucijs. 10 vs. do. *Suermondt en co.*

91 vn. cognac. *Pandel en Stiehaus.*

2 ks. koopmanschappen. 5 do. inh. 1 drukpers. 1 houten kruis. 2 kn. papier. *Lange en co.*

15 kn. wijn. *Kreglinger Dummler en co.*

3 kn. porcelein. 1 do. pendules lampen. 1 do. kristal. 1 do. meubelen. 2 do. lampen glaswerk. 1 do. glaswerk. *Bake.*

16 kn. boeken. papier. 4 vs. boter. *v. H. Noman en Kolff.*

75 ks. specie. *N. H. M.*

5 kn. papier. *Haager en Schuurman.*

50 hammen. 19 kn. wijn. *Tiedeman en v. d. Burg.*

100 coll, dranken. *Z. E. de Gouv.-Generaal.*

15 vs. boter. *de Graaf.*

50 vs. boter. *v. Riet en Ter Gouw.*

Lading voor Soerabaija.

43701 kilos coakes. *van Eek en co.*

14 kn. papier. *Hoekstra Gijsing en co.*

15 kn. cognac. 200 hammen. 8 kn. wijn. *Tiedeman en v. d. Burg.*

9 kn. wijn. 1 do. gedisteleerd. *Vreede.*

1 kt. hoeden. 1 do. gordijnen. 1 do. epauletten. 1 do. laken. *Gouken*

2 kn. manufact. *Adam en co.*

1 kt. zilverwerk. *Hoyesand.*

1 kn. koopmanschappen. *Pareiro.*

1 kt. boeken. *Order.*

1 kt. schilderijen. *Brumstede.*

154.500 ℔ steenkolen. *Cores de Vries.*

Van Nederland per ned. schip *Mentor* gez. Zijlstra agt. E. Moorman en co.

$30/_1$ leggers. *Busing Schröder en co.*

75 ks. specie. *N. H. M.*

98 hammen. 26 kazen. 47 vs. boter. *Gezagv.*

Van Nederland via Port-Philip per ned. schip *Anna* gez. Kleynenberg agt. G. Suermondt en co.

10 kn. eau de cologne 39 roll. zeildoek. 14 vn. azijn. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schip *Doggersbank* gez. Clowting agt. G. Suermondt en co.

75 ks. specie. *N. H. M.*

150 vs. boter. 200 hammen. 50 ps. ger. vleesch. 72 led. leggers. *Agenten.*

500 keld. genever. *Lissour.*

25 coll. manufact. *Bahre en Kinder.*

10 do. do. *Metzendorff Wilmans en co.*

140 coll. provis. *van Ommeren Rueb en co.*

1 kt. kramerijen. *Coudraij.*

105 led. leggers. *Order.*

Van Sourabaija per ned. schip *Snelheid* gez. Gorter agt. de Weerdt Ruyl en co.

$1950^{66}/_{100}$ pic. suiker. *Major Mutzen en co.*

50 pic. rotting. *Ruyl Cramer en co.*

zijnde lading bestemd voor Melbourn.

Van Amsterdam per ned. schip *Julie Claire* gez. de Wijn agt. Haager en Schuurman.

75 kn. specie. *f* 300.000.—. 25 bn. garen. 135 do. koffijzakk. 338 coll. manufact. 157 ps. hardsteen. 68 roll. lood. 2 kt. bladkoper. 35 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*

40 kn. boekwerken. *Gouvernement.*

6 kt. azijn. 31 coll. manufact. *Agenten.*

1 kt. zijde goederen. 8 coll. koopmanschapp. *Bahre en Kinder.*

67 coll. manufact. 4 bn. kurken. 3 ks. saucijzen. 2 do. pepermunt. 2 do. suikerwerk. 5 do. kruidenierswaren. 1 do. koek. 11 do. desert werk. 1 do. ossentongen 1 do. gedr. vrucht. 1 do. 78 hammen. 50 kazen. 10 leggers. *G. Suermondt en co.*

4 ks. diversen. 1 pak ijzergaas. 2 molensteenen. 2 coll. rijstharpen. *Tiedeman en van Kerchem.*

36 coll. manufact. *Kreglinger Dummler en co.*

2 ks. rhijnwijn. 19 coll. meubelen. 2 do. diversen. *Bake.*

1 kt. zilverw. 1 doos. 1 kt. modewaren. *Paine Stricker en co.*

12 bn. zakken. 4 kt. dekens. *Pitcairn Syme en co.*

37 coll. manufact. 46 do. koopmanschapp. 1 kt. kramerijen. *Pandel en Stiehaus.*

10 kn. banket. *Tiedeman en v. d. Burg.*

12 kn. wijn. *Vaupel en co.*

100 vs. boter. 2 ks. kramerijen. *Gumprich.*

1 kt. zijden goederen. *Busing Schroder en co.*

45 kn. wijn. *v. d. Biesen en zoon.*

1 kt. kramerijen. *Gebr. Roselje en co.*

100 vs. boter. 4 do. vleesch. 6 pott. rolpens. 20 hammen. 12 ps. ger. vleesch. *Kopersmit en co.*

36 ks. banket. 100 vs. boter. 110 kazen. 50 hammen. 20 pott. rolpens. 18 ps. vleesch. *Gezagv.*

8 coll. lampen. 5 do. speelgoed. *Order.*

Lading voor Samarang.

1 kt. kramerijen. 3 do. koopmanschapp. 12 do. banket. 24 do. diversen. 7 do. kramerijen. 100 vs. boter. 2 kn. kramerijen en tafelkleeden. 1 do. do. 2 do. provisien. 2 do. boeken en papier. 1 do. muziek do. 200 vs. boter.

Lading voor Soerabaija.

2 ks. diversen. 2 do. kramerijen. 50 keld. genever. 2 ks. zilverwerk 27 do. meubelen. 1 do. kramerijen. 100 vs. boter. 3 rijtuigen. 253 coll. div. koopmanschappen.

Van Batoewangie afd. Bandjermassing per praauw Djoelaeng Djoeloeng gez. Abdulla.

1500 boss. rotting. 14 pic. dammer. $2^1/_2$ do. vogelnestjes. 5 koijang steenkolen. *Gezagv.*

Van Balie per praauw Padewakang gez. Yoesoep.

600 pic. rijst. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Toob gez. Kiagoes Arpan.

30 pic. gomelastiek. 15 do. zw. peper. $^{48}/_{100}$ do. was. *Gezagv.*

60 pic. gomelastiek. *Hudjie Achmat.*

30 pic. dammer. 3 do. gomelastiek. 6 do. zw. peper. $1^1/_2$ catt. renosterhoorn. 12600 ps. wandelstokken. *Bangso Raijo.*

12000 ps. wandelstokken. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Rantjallang gez. Aspan.

270 pic. zw. peper. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Kemies.

152 pic. zw. peper. *Gezagv.*

Van Balie Slaparang per praauw Padawakan gez Yoesoep.

600 pic. rijst. *Gezagv.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Kaliem.

200 pic. rijst. *Lim Djiekim.*

Van Cheribon per praauw Majang gez. Padiewangso.

6 koij. rijst. *Gezagv.*

Van Indramaijoe per praauw Tjemplong gez. Tronodiewongso

350 pic. rijst. *Gezagv.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Bleman.

252 pic. rijst. *Tjo Eng.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Saiet.

190 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Djamain.

252 pic. rijst. *Tan Tianseng.*

Van Bantam per praauw sampang gez. Mian.

2 pic. gomelastiek. *Oeij Tiangdjoen.*

Van Bantam per praauw sampang gez. Diep.

24 pic. gomelastiek *Said Sehap.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Sakiem.

320 zakk. rijst. *Teklong.*

Van Tagal per praauw Majang gez. Kadisem.

3 koij. rijst. *Tjiee Tjong-eng.*

Van Bandjermassing en Samarang per ned. ind. bark *Kiem Tianhap* gez. Oeij Tekwaij.

820 pic. rotting. 86923 ps. maloekamatten. 800 do. lanang planken 32 pic. gutha percha. *Gezagv.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Rabiba.

500 zakk. rijst. *Tan Siong.*

Van Tjicao per praauwen sampang gez. Soema en Adia

140 pic. en 350 zakk. rijst. *Abd. Kaoen.*

Van Anjer per praauw schuit gez. Sariekam.

60 pic. zw. peper. 10 do. gomelastiek. *Aseng.*

Van Tjiringien per praauw sampang gez. Koeij.

60 pic. gomelastiek. *Oeij Keanke.*

Van Cheribon per ned. ind. bark *Fathool Rachman* gez. Said Aseg

2570 pic. suiker. *Paine Stricker en co.*

540 pic. suiker. *Suermondt en co.*

Van Indramaijoe per ned. ind. bark *Alnoer Salim* gez. Said Sali

3755 pic. rijst. *Gouvernement.*

240 » » *Gezagv.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Kambing.

252 pic. rijst. *Tjiong Tjamseng.*

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per ned. schip *Telegra* gez. Relufs agt. de Weerdt Ruyl en co.

2 kn. manufact. *Moormann en co.*

70 » » *Pitcairn Syme en co.*

11 kn. provis. 25 vs. boter. 50 hammen. 40 md. min. water. *Age*

817 stuk. gietijzer, 250 do. hardsteen. *N. H. M.*

Zijnde aan boord gehl. lading v. Nederland zie lading voor Sam en Soerabaija Java Bode dd. 18 October. 1854 no. 83.

Naar Singapore, Muntok en Riouw per stoomb. *Padang* gez. Pere

2 kn. gew. doeken. 1 do. do. sarongs uit entrep. 55 zakken ko *Moormann en co.*

2 paarden. 1 kt. schilderijen. 1 do. vleesch in blik. 1 vt. azijn. md. aardappelen. 2 ks. ong. katoen. 1 do. chin. muilen. J *Pryce en co.*

2 ks. inh. zeilgaren. vlaglijnen gekookte en ongek lijnolie en terp tijn do. 1 pak teer kwasten. 78 ℔ genie goederen. 1 kt. mill. 3 do. geneesmiddelen. 68 do. mill. goederen. 33 do. wijn. 15 f gezt. vleesch. 13 do. do. spek. 4 vn. azijn. 2 ks. teneriffe w 138 keld. genever. *f* 250.000 zilv. munt. *Gouvernement.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 19 *tot en m den* 26 *October* 1854.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Naga Laut* gez. Winter.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Oct. no. 80.

Van Soerabaija per ned. ind. schoener *Julia* gez. Moeloot

2 bn. sarongs. *Kopersmit en co.*

2 kn. gebloemde katoen. *Wermuth en co.*

1 kt. provis. 1 do. schildpad en 4 krandj. aardappelen. *Dudman,*

7 bn. ong. katoen. 1 kt. eur. echt gouddraad. 1 do. slendang krandj. aardewerk. 1 bundel rijst monsters. 3 zakk. amande 18 krandj. aardappelen. 3 kn. java sigaren. 3 st. lekkteen en pak monsters. (3 kn. gedr. katoen. en 16 bn. ruwe do. uit entre *Order.*

2 kn. garen. *Order.*, ter reede Soerabaija overscheept uit het Ned landsch schip *Willem Daniel* komende van Nederland.

962 gouden tientjes en 2139 do. dukaten. *Sech abd. Rachman b Aljoebedie.*

Van Balie per Bal. bark *Ida* gez. Raij.

18 st. buffels. 20 do. paarden en 80 do. varkens, *MacNeil en co.*

UITVOER.

Naar Havre over Soerabaija per Fr. schip *Coquimbo* gez. Wanne Bro

4019 pic. koffij. 225 do. staart peper. 6 do. buffelhoorns. 50 bindrotting en 2500 st. koehuiden. *van den Broek en co.*

Naar Soerabaija per ned. schip *Schoon Verbond* gez. Veenstra.

150 pic. oud koper. N. H. M.

Naar Soerabaija per ned. ind. schip *Jadoel Wadoet* gez. Said sec bin Hoesin Asegaf.

2900 pic. rijst. *Gezagv.*

Naar Batavia per ned. ind. bark [illegible] gez. Sech [illegible] Baharm

3 kn. twills. 2 do. lijnwaden. 1 pakje monster. en 92 pic. ko *Dorrepaal en co.*

46 pakk. legmatjes en 18 kn. mill. goederen. *Havenmeester.*

6 krandj. indigo. 8 pic. koffij. $29^1/_2$ milt. gouv. sigaren. 1 bl. mo selijnen en 1 zijden japon. *Wermuth en co.*

2 kn. manufact. 27 do. roodewijn. 1 do. eng. zuur. 1 do. cravat 20 heele en 24 halve tromm. beschuit. 6 rotting stoelen en 1 p stoelmatten. *Kruthoffer en Soesman.*

2 kn. man. sigaren en rotting stoelen. *MacNeill en co.*

13 st. samar. batik sarongs. *Karib.*

11 st. datjin met gewigten. 55 do. rotting matten. 2 kn. java si ren. 4 leuning stoelen. en 1 pic. kandij suiker. *Sech aht. RoE*

100 pic. poeder suiker. 8 kn. lengkeng. 4 krandj. chin. rooktab 1 kt. do. zijde garen en 8 do. thee. *Tie Tok.*

2 kn. inh. gebatik kleedjes. sarongs doeken en shawls en 20 ℔ kat. naaigaren. *Kat Lak.*

1 kt. inh. gebatik sarongs, kleedjes en slendangs. *Sech said Baa*

55 pic. poeder suiker. *Tan Tjenseng.*

1 kod. java tabak. 1 kt. inh. gebatik sarongs. doeken, kleedjes slendangs. 9 st. zijde slendangs en 8 do. beeg. sarongs. *Said Ou*

30 pic. roode uijen. *Thij Oeijseng.*

31 st. java gebatik doeken. slendangs en kleedjes. 5 ell. passem 20 st. java hoorn kammen en 6 do. do. koperen krisschede *Moordjinah.*

Naar Nederland per ned. schip *J. C. Schetel* gez. van Beest Holle

3479 pic. koffij en $3227^1/_2$ ℔ indigo. *v. Maanen en co.*

152 pic. koffij. 2 kn. zuren. 1 do. jap. voorwerpen en 5.000 ℔ in digo. *Dorrepaal en co.*

13896 ℔ indigo. *Kopersmit en co.*

2372 ℔ indigo. *MacNeill en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den* 27 *tot en m den* 28 *October* 1854.

AANVOER.

Van Balie per Bal. schoener *Tyne* gez. Pa Samarang.

$297^{44}/_{100}$ pic. rijst. *Adam en co.*

Van Melbourne per Eng. schip *Meteor* gez. James Alexander.

640 pic. steenkolen. *Adam en co.*

Van Sydney per Eng schip *Antogoniet* gez. E. Blake.

8000 st. vuurvaste met zelsteenen. *Fraser Eaton en co.*

UITVOER.

Naar Amsterdam per ned. schip *Willem en Carel* gez. Hansen.

110 pic. rotting. $301^{20}/_{100}$ do. koffij. *Fraser Eaton en co.*

$175^{38}/_{100}$ pic. rijst. $280^{47}/_{100}$ do. suiker. *Schimmelpenninck en co.*

1500 man. sigaren. 3 pott. gember. 1 kt. boekwerken. *van Raalte en Koeken.*

200 pic. koffij. $200/_2$ ks. java sigaren. *Kersel en co.*

$1519^{24}/_{100}$ pic. suiker. *Grenpré Matiese en co.*

$4044^{87}/_{100}$ » » *Hoekstra Gijsing en co.*

Naar Balie per ned. schoener *Mercurius* gez. Walter.

4 kn. inh. 101 corg. batv. batiekt slendangs. $2^1/_2$ do. idem doeken *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland via Bezoekie en Panaroekan per ned. schip *Elisabe Antonia* gez. Jansen.

500 pic. koffij. $3590^{44}/_{100}$ do. suiker. 136 do. rotting. 75 vs. gouv kopere duiten. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.